

Verksamhetsberättelse

SVENSKA FÖRLÄGGAREFÖRENINGEN

c/o A house Katarinahuset

Stadsgården 6

116 45 STOCKHOLM

info@forlaggare.se

www.forlaggare.se

Mikaela Zabrodsky

VD

070-950 84 22

mikaela.zabrodsky@forlaggare.se

Fanny Larsson

Kommunikatör och projektledare

076-231 53 66

fanny.larsson@forlaggare.se

Karin Porshage


Digital kommunikatör

076-316 16 27

karin.porshage@forlaggare.se

INNEHÅLL

6	Styrelsen sammanfattar året
10	Styrelsens strategi 2024–2026
11	Årskrönika
12	Våra uppgifter
13	Arbetsgrupper
14	Evenemang
18	Påverkansarbete
22	Remisser
23	AI
23	Avskogningsförordningen
24	Yttrandefrihet
26	Statistik
29	Bokbranschens Klimatinitiativ
30	Våra medlemmar
32	Augustpriset
35	Lilla Augustpriset
36	Internationella organisationer
36	Representation i branschsammanhang
38	Avtal och överenskommelser
39	Stadgar
45	Årsredovisning



Svenska Förläggareföreningen är de svenska bokförlagens branschorganisation. Vi arbetar för en öppen och fri bokmarknad där det ska finnas största möjliga utrymme att etablera och utveckla förlag. Dessutom arbetar vi för en stark upphovsrätt och det fria ordet.

Bokförlaget är länken mellan författare och läsare. Våra medlemmar är professionella bokförlag med en utgivning som spänner över alla genrer och format. De representerar de största förlagen och de mindre; skönlitterära förlag såväl som fackboks-förlag och barn- och ungdomsboksutgivare.

Svenska Förläggareföreningen ska bistå med ett gemensamt forum där våra medlemmar kan förena sina individuella mål med ett aktivt opinionsarbete för att bygga framtidens utgivning på en marknad som står inför stora och spännande utmaningar.

Styrelsen sammenfattar året

PKE

Varje år får Förläggareföreningen ersättning från Copyswede att fördela till förlag som producerat och sålt ljudböcker i Sverige. Copyswede inkasserar pengarna från tillverkare och importörer av lagringsmedia, som mobiltelefoner, usb-minnen och CD-skivor.

I slutet av 2020 slöts ett nytt avtal mellan elektronikbranschen, vilket innebar en retroaktiv ersättning för 2009–2020. Efter förhandlingar inom Copyswede om hur den interna fördelningen skulle se ut fick vi och de andra organisationerna pengarna i mitten av 2024. På en föreningsstämma i september fattades det beslut om Förläggareföreningens fördelningsprincip, och i december kunde vi betala ut både den retroaktiva ersättningen för 2009–2020 och nya pengar för 2021–2023. Totalt betalades 82 miljoner kronor ut till förlagen, både till medlemmar och ickemedlemmar.

UNDER 2024 omsatte bokbranschen 5,15 miljarder kronor, en ökning med 1,7 procent. De stora trenderna höll i sig: digitala abonnemangstjänster fortsatte att växa, internetbokhandeln minskade (om än mindre än de två föregående åren), fysisk bokhandel ökade något och dagligvaruhandeln var i princip oförändrad. Totalt såldes 23 miljoner tryckta exemplar, och antalet strömningar av digitala böcker uppgick till 45,7 miljoner. Skönlitteratur var fortsatt den största genren, med en ökning på 4,3 procent, medan facklitteratur minskade med 10,8 procent. Omsättningen för barn- och ungdomslitteratur ökade med hela 12,7 procent, tack vare statsbidraget för inköp av litteratur till förskolan och lågstadiet. Bidraget, totalt på 176 miljoner kronor, var ett välkommet initiativ som satte tillgången på böcker i centrum för det läsfrämjande arbetet. Under 2025 höjs bidraget till 480 miljoner kronor, och kan sökas av förskola till gymnasium.

En mer oroväckande utveckling är den för litteraturstödet. I början av året sänkte Kulturrådet stödet från 48,3 till 40,4 miljoner kronor. Vi vet att litteraturstödet är mycket träffsäkert och att det stärker förutsättningarna för mångfald, fördjupning och kvalitet i den svenska utgivningen. Det är också ett mycket billigt stöd. Vi reagerade starkt på beskedet och skrev en debattartikel i Dagens Nyheter där vi förklarade vikten av stödet, och vilka förödande konsekvenser en minskning får. Några veckor senare träffade vi Kulturrådets generaldirektör Kajsa Ravin och enhetschef Ingrid Skare för att diskutera vilka åtgärder som ger bäst effekt på kort och lång sikt.

Litteraturstödet är en mycket viktig fråga för föreningen, men det krävs självklart fler insatser för att stärka läsningen i Sverige. I samband med Bokmässan lanserade vi vårt nya fempunktsprogram med politiska åtgärder för att synliggöra litteraturen och öka bokläsandet. Att satsa på litteratur och läsning

är en investering långt utanför bokbranschen – det handlar om att stärka själva grunden för ett demokratiskt samhälle. För att lyckas behövs ett långsiktigt perspektiv och en helhetssyn på det läsande kretsloppet. Vi vill att regeringen ska fördubbla litteraturstödet, öka stödet till litteraturrevenemang, införa bokcheckar för ungdomar, öka budgeten för folkbiblioteken, och stärka skolundervisningen med skön- och facklitteratur.

AI-utvecklingen har, såklart, varit en stor fråga för föreningen även 2024, och mycket glädjande har våra krav på transparens fått gehör både i Bryssel och i Sverige. I mars röstades EU:s AI-förordning igenom med stor majoritet. Den innebär att leverantörer av generativ AI måste respektera upphovsrätten och redovisa vilka texter som använts som träningsdata. På hemmaplan presenterade AI-kommissionen sin rapport *Färdplan för Sverige*, där kommissionen rekommenderar en svensk språkmodell där upphovsrätten säkras genom en gemensam ersättningsmodell.

För tjugo år sedan hade förmodligen dagens AI-verktyg framstått som optimistisk science fiction. I rapporten *Det digitala genombrottet*, som vi publicerade i september, beskrivs bokbranschens utveckling 2003–2023. Där skriver ekonomijournalisten Erik Wahlin om återförsäljarna, branschnestorn Svante Weyler om förlagen och föreningens vd Mikaela Zabrodsky om det politiska arbetet. Rapporten är en uppföljare till *Bokbranschen i Sverige. Utvecklingen mellan 1973 och*

2003, och vi tycker att det är viktigt att fortsätta historieskrivningen över vår bransch.

Den 17 oktober hade Gui Minhai suttit fängslad i nio år. För fjärde året i rad uppmärksammade vi dagen med vår digitala manifestation #fängsladeförläggare, i år med ett porträtt tecknat av Martin Ander. Vi kräver fortsatt att den kinesiska staten respekterar Gui Minhais mänskliga rättigheter och släpper honom fri.

Litteraturen behöver vägvisare. Utan kunniga och entusiasmerande förmedlare hittar inte böckerna fram till sina läsare. Därför var det med stor glädje vi gav årets Hederspris till Dillbergs bokhandel i Kalmar. Dillbergs, som funnits sedan 1832, är en gedigen familjebokhandel med stor betydelse för lokalsamhället, författarna och läsarna.

I slutet av året fick föreningen fördela en trevlig julklapp till förlagen. Efter flera år av förhandlingar kunde äntligen den retroaktiva privatkopieringsersättningen till ljudboksproducenter betalas ut. Totalt delades hela 82 miljoner kronor ut till svenska förlag som producerat ljudböcker.

Som vanligt har föreningen träffat politiker, gett juridisk rådgivning, delat ut Augustpris (i år tillbaka på Dramaten!) och mycket mer. Verksamhetsberättelsen ger en kortfattad översikt över arbetet. Vill du ha mer information finns den i de flesta fall på vår hemsida, och annars kan du alltid kontakta kansliet.

Styrelse 2024

Vilken är din viktigaste fråga i styrelsearbetet?



RICHARD HEROLD
Ordförande
Publicistiskt ansvarig skönlitteratur och sakprosa
Natur & Kultur

Just det här året tycker jag att arbetet med statistiken har varit både skoj och känts extra viktigt. Det betyder mycket för oss alla att vi har så fantastisk data att analysera.



OLLE LIDBOM
Kommunikationschef
Norstedts Förlagsgrupp

Omvärlden rusar på: politiken, tekniken och skolan befinner sig i en torktumlare av förändringar. Jag tycker det är viktigt att bokbranschen i Sverige har en enad, trygg röst för politiken, tekniken och skolan att prata med. Ju mer enade och pålästa vi är, desto mer inflytande får vi.



JOHANNES HOLMQVIST
Förlagschef
Bokförlaget Tranan

Påverkansarbetet. Föreningen ska fortsätta vara en stark röst för förlagen både i den offentliga debatten och gentemot politiken. Under förra året arbetade vi fram en plattform för att stärka litteraturens plats i samhället och öka bokläsandet som det nu blir viktigt att arbeta vidare med.



JESPER MONTHÁN
Director Nordic Business
Development
Bonnier Books

Den viktigaste frågan är hur vi kan öka bokläsandet i Sverige och stärka litteraturens plats i samhället. Att få skön- och facklitteratur till att återigen bli en naturlig del av skolans undervisning är jätteviktigt till exempel.



MELINA NORDSTRAND
Försäljningschef
Bokförlaget Opal

För att barn ska hitta till böckernas värld måste det finnas titlar som passar var och en. Jag vill fortsätta arbeta för ett brett utbud av böcker på marknaden, där förlagen har möjlighet att även ge ut litterära, icke-kommersiella och översatta titlar. Då är biblioteksinköp och litteraturstöd mycket betydelsefulla.



TOBIAS NIELSÉN
VD och förlagschef
Volante

Branschen som helhet befinner sig i en enorm omvandling. I min roll i styrelsen har jag särskilt försökt föra in perspektiv kring litteraturpolitik och fackboken, samt från det mellanstora entreprenörsdrivna förlaget. Jag tycker att föreningen, tack vare ett bra kansli, har en imponerande takt.



ÅSA SELLING
Förläggare och grundare
Romanus & Selling

En viktig fråga för mig i styrelsearbetet under året har varit vårt fokus på att värna och stärka bokens och litteraturens ställning i samhället. Samtidigt handlar det om att visa vilken viktig roll förlagen spelar i att främja läskunnighet, bidra till utbildning och värna demokratin.



Styrelsens strategi 2024–2026

MARKNADEN

Kunskapen om marknaden och marknadens utveckling är centralt för för-
eningens arbete. Med statistik, fördjupande rapporter och nära dialog med
branschen kan vi ställa rätt krav på politiken. Utifrån förlagens behov skapar
vi värde för våra medlemmar med forum för samtal, diskussion och kunskaps-
utbyte.

BOKEN OCH LÄSNINGEN

För att säkra framtidens litteraturläsare behöver politiken ta ett större ansvar
för det läsfrämjande arbetet. Förläggareföreningens uppgift är värna och lyfta
boken som medium, förklara värdet av längdläsning samt påverka politiken
till att lyfta läsningens status.

HÅLLBARHET

Klimatkrisen är vår tids ödesfråga. Såväl förlagens medarbetare, som förfat-
tare och läsare förväntar sig att branschen tar ansvar för sitt klimatavtryck.
Inom en nära framtid kommer sannolikt även lagstiftningskrav att ställas på
privata aktörer. Som branschorganisation har vi en given roll i att stötta våra
medlemmar i klimatarbetet. Hållbarhetsfrågan innefattar även social hållbar-
het, exempelvis mångfaldsarbete.

KOMMUNIKATION

I Förläggareföreningens uppdrag ingår att lyfta förlagens perspektiv, behov
och värde på bokmarknaden – för en livskraftig, bred och kvalitativ bokutgiv-
ning. Vi samtalar med en mängd olika aktörer (förlag, politiker och tjänste-
män, media och andra) och kan ge förlagen en samlad röst. Vi ska äga berättel-
sen om bokbranschen.



ÅRSKRÖNIKA AI-utvecklingen måste vara etisk och hållbar

Den snabba utvecklingen av AI innebär en om-
formning av branschen. Från effektiviseringar
av interna processer till hantering av rättigheter
och hjälp i bokproduktionen, tekniken för one-
ligen med sig en enorm potential. Och även om
bokbranschen är en erkänt trögrörlig bransch och
boken ett långsamt medium är de båda tätt sam-
manlänkade med den tekniska utvecklingen – från
tryckpressen till digitaliseringen. Att bokförlagen
vill utforska möjligheterna med nästa stora teknik-
språng är helt naturligt.

En central fråga för förlagen handlar om hur de
kan bidra till att säkerställa en etisk och hållbar
utveckling av AI. Här spelar upphovsrätten en
avgörande roll. Det är allmänt känt att generativ
AI har kunnat utvecklas till vad det är idag tack
vare böcker, tidningar och annat innehåll med
upphovsrättslig verkshöjd. Internet har skrapats
urskillningslöst, och på kuppen har massintrång
begåtts av alla världens ledande aktörer på om-
rådet. Bolag som Meta, Open AI och Microsoft
genererar rekordvinster samtidigt som upphovs-
rätten ifrågasätts på ett sätt vi inte känner igen.
I USA och Europa pågår rättsprocesser, men det

kommer att ta år innan vi får någon vägledan-
de praxis. För oss är det viktigt att fortsätta att
markera mot det som har skett – upphovsrätten är
en grundlagsskyddad ensamrätt och en förutsätt-
ning för vår bransch. I Bryssel och i Sverige strider
vi tillsammans med övriga kreativa branscher för
att upphovsrätten inte ska kompromissas bort till
förmån för teknikbolagens tillväxt.

Men vi behöver också blicka framåt. Ingen kan
veta hur AI-utvecklingen kommer att te sig på
ett par års sikt. En framtidsfråga för förlagen och
branschen handlar om språklig kvalitet. Språk-
modellerna som används idag har framförallt trä-
nats på engelskspråkig textmassa, de saknar det
svenska språkets nyanser och inneboende kultur.
Därför vill vi att Sverige satsar på utvecklingen
av en språkmodell som tränas på svenskt kvalita-
tivt innehåll där upphovsrätten respekteras och
ersätts.

Jag tycker att det här är en mycket spännande
fråga, som jag ser fram emot att fortsätta att be-
vaka och driva tillsammans med branschen under
kommande år.

MIKAELA ZABRODSKY

Våra uppgifter

Påverkan

Vi sätter förlagens frågor på agendan: i media, i svensk politik och i Bryssel

- Vi har deltagit i rundabordssamtal om AI och regional kulturpolitik.
- Vi har besvarat en remiss, om inskränkningar i upphovsrätten.
- Vi har fortsatt att lyfta förlagens perspektiv i en mängd möten med riksdagsledamöter, tjänstemän på departementen, Kulturrådet och i många andra sammanhang.

Medlemsservice

Våra medlemmar får juridisk rådgivning, branschnyheter och inbjudningar till exklusiva evenemang

- Vi har hjälpt våra medlemmar i över 75 olika rådgivningsärenden.
- I våra medlemsutskick informerar vi om både vår egen verksamhet och andra branschangelägenheter. Under året har vi bland annat tipsat om IPA-webbinarier och ett internationellt upprop mot olicensierad AI-träning.
- Vi har arrangerat panelsamtal och webinarier om allt ifrån Books3 till framtidens bokrea. Vår medlemsexklusiva scen Studio Förläggare har fortsatt att vara ett forum för diskussion och nätverkande.

Branschkunskap

Vi publicerar detaljerad statistik och fördjupade forskningsrapporter

- Vi har som vanligt publicerat statistik över både förlagens försäljning och återförsäljarnas försäljning.
- Varje vecka, månad, kvartal och år tar vi fram topplistor över bokförsäljningen.
- I augusti publicerade vi *Det digitala genombrottet. Den svenska bokbranschens utveckling mellan 2003 och 2023*. I rapporten beskriver Erik Wahlin, Svante Weyler och Mikaela Zabrodsky hur bokbranschen förändrats de senaste tjugo åren.

Arbetsgrupper

Aktiva under 2024

AUGUSTPRISETS JURYKOMMITTÉ

Föreslår juryledamöter till Augustipriset.

Anders Gustafsson, Lind & Co
Lars Jexell, Bokförlaget Polaris
Cecilia Knutsson, Rabén & Sjögren
Melina Nordstrand, Bokförlaget Opal
Karin Wahlén, Kult PR

AUGUSTPRISETS UTVECKLINGSGRUPP

Utvärderar arbetet med Augustipriset och ger utvecklingsförslag.

Pelle Andersson, Ordfront förlag
Marie Pettersson, Ellerströms
Åsa Selling, Romanus & Selling
Martina Stenström, Fri Tanke
Erik Titusson, Lilla Piratförlaget

BOKFÖRSÄLJNINGSTATISTIK

Planerar och kvalitetsgranskar

Bokförsäljningsstatistiken.

Richard Herold, Natur & Kultur
Håkan Köhler, Bonnierförlagen

FÖRLAGSSTATISTIK

Planerar och kvalitetsgranskar Förlagsstatistiken.

Håkan Köhler, Bonnierförlagen
Madeleine Lawass, Piratförlaget
Fredrik Rydbeck, Lind & Co
Annika Welinder, Natur & Kultur
Lena Öhman, Norstedts Förlagsgrupp

LITTERATURSTÖDSGRUPPEN

För dialog med Kulturrådet om litteraturstödet.

Håkan Bravinger, Norstedts Förlagsgrupp
Richard Herold, Natur & Kultur
Tobias Nielsén, Volante
Melina Nordstrand, Bokförlaget Opal

JURIDIK

Bistår med hjälp i juridiska frågor, såsom remissvar.

Maria Martinsson, Bonnierförlagen
Lars Rambe, Hoi Publishing
Erica Wänelöf, Norstedts Förlagsgrupp

YTTRANDEFRIHETSKOMMITTÉ

Planerar föreningens arbete i yttrandefrihetsfrågor.

Olle Lidbom, Norstedts förlagsgrupp
Melina Nordstrand, Bokförlaget Opal

Evenemang

LJUDBOKSLYSSNARNAS HEMLIGHETER

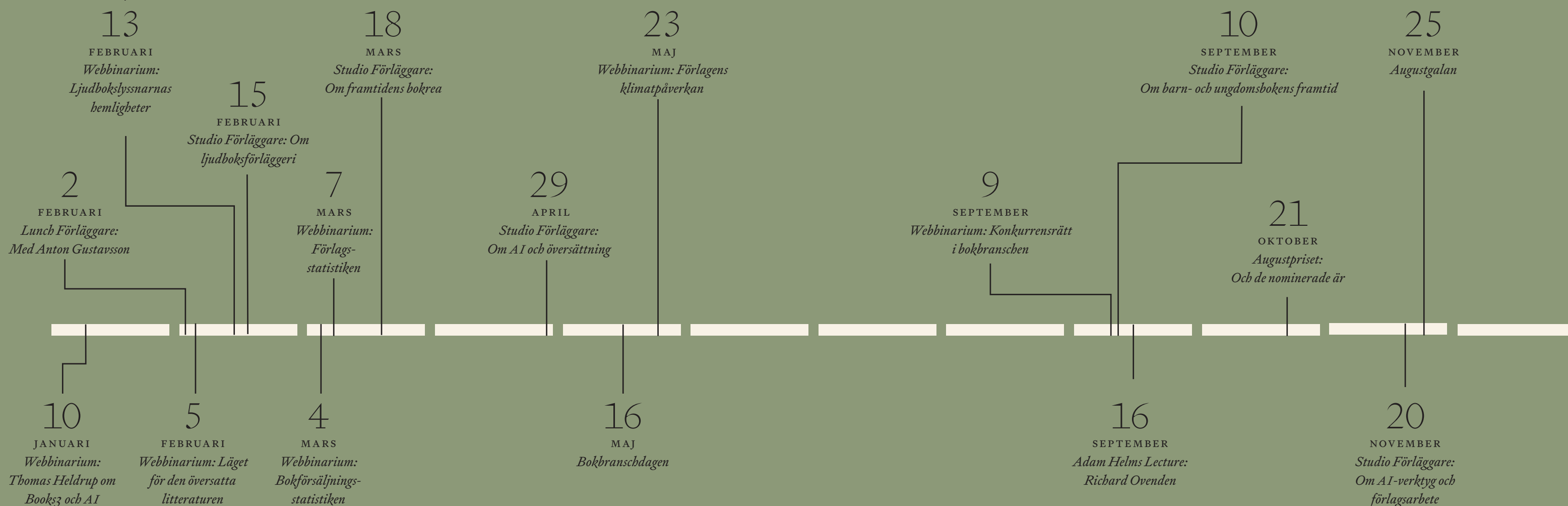
Hur lyssnar svenskarna på ljudböcker? Med data från strömningstjänsterna finns helt nya möjligheter till analys av lyssnarnas beteenden. Karl Berglund, docent i litteraturvetenskap vid Uppsala universitet, presenterade sin nya bok *Reading Audio Readers: Book Consumption in the Streaming Age*. Utifrån ett stort och detaljerat material från Storytel har han hittat mönster hos lyssnarna, som till exempel favoritbokslyssnarna, som lyssnar på samma bok om och om igen; nattlyssnarna, som tycks somna till ljudboken; och de otåliga lyssnarna, som byter bok om de inte fastnat de första minuterna.

UNGA TALANGER TILL BRYSEL

I maj arrangerade vår europeiska organisation FEP programmet YPPiB, Young Publishing Professionals in Brussels. Under två dagar samlades unga förlagsmedarbetare från hela Europa för att utbyta erfarenheter och diskutera branschens stora framtidsfrågor. Från våra medlemsförlag deltog Josefine Bergkvist, Bookmark förlag, Hedvig Wrede, Lind & Co, och Hanna Ylöstalo, Förlaget M.

STUDIO FÖRLÄGGARE: OM BARN- OCH UNGDOMSBOKENS FRAMTID

Hur kan vi i branschen väcka intresse och nyfikenhet för läsning för barn och unga? Finns det sätt att tillsammans utveckla mötesplatser? Och var kan vi hitta inspiration och nya vägar för att värna och lyfta barn- och ungdomsboken? Jenni Blom Castenfors, Rabén & Sjögren, Melina Nordstrand, Bokförlaget Opal, och Ada Wester, Lilla Piratförlaget och Gilla Böcker, samtalande om gemensamma projekt och framgångsrika initiativ för att stärka bokens position hos barn och unga.





”Det är oerhört viktigt för alla städer att ha ett rikt kulturliv och vi är en stor del av det. Alla städer behöver en riktig bokhandel!”

JOHANNA, KATARINA OCH LENNART JEANSSON, DILLBERGS BOKHANDEL,
SVENSKA FÖRLÄGGAREFÖRENINGENS HEDERSPRISTAGARE 2024



SVENSKA FÖRLÄGGAREFÖRENINGENS HEDERSPRIS 2024 tilldelades Dillbergs Bokhandel i Kalmar. De fick priset för sitt entusiasmerande arbete med att sprida läsglädje, och för att de visar på bokhandelns betydelse för lokalsamhället, författarna och läsarna.

Bokhandeln grundades redan 1832, och är därmed en av de fem äldsta i Sverige. Trots utmaningar som nätbokhandelns intåg, biblioteksköpens centralisering, centrumdöd och pandemi, har ägarfamiljen Jeansson lyckats hitta ett framgångsrecept. Bokhandeln blomstrar. En central komponent i Dillbergs verksamhet är de många litteraturevenemangen. Med författarsamtal, samarbete med föreningsliv och bibliotek samt skolklasser på besök är de en viktig del av Kalmars kulturliv.

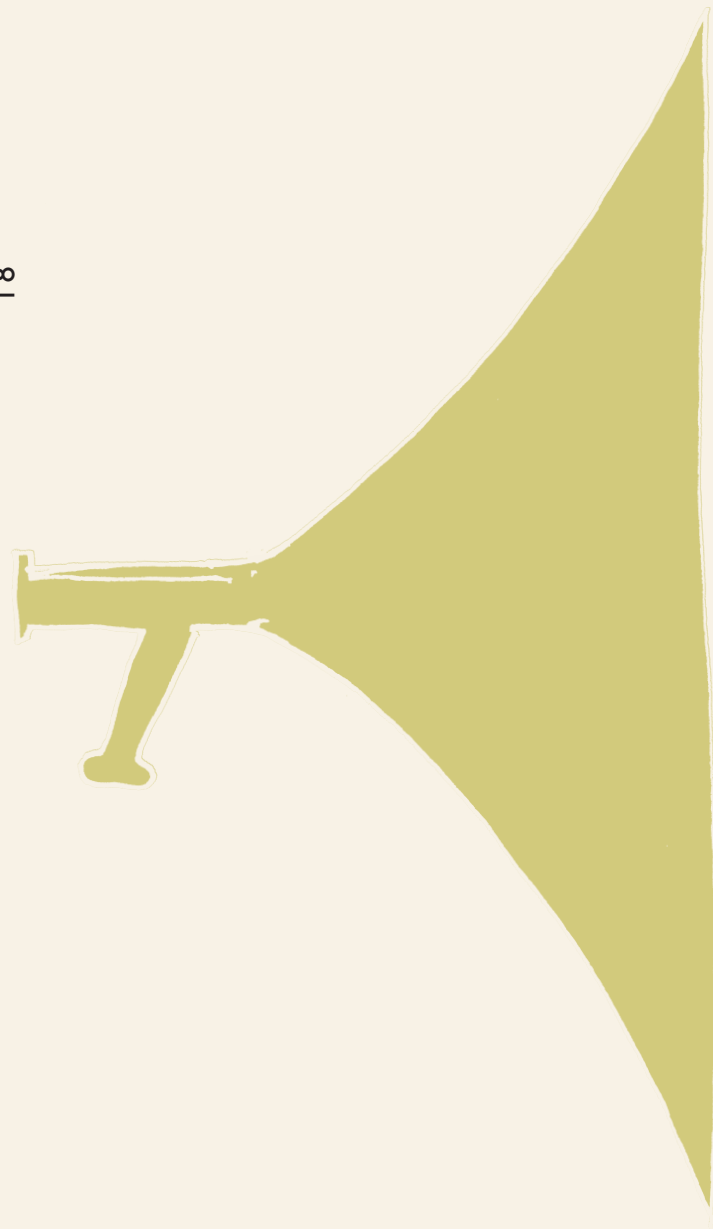
Hederspriset delades ut på Augustgalan i november.

MOTIVERING. Litteraturen behöver vägvisare. Familjeägda Dillbergs Bokhandel i Kalmar har i över 150 års tid varit en sådan förmedlande kraft. Med entusiasm och noggrannhet har de skapat ett litteraturens rum där läsarens möte med boken alltid står i centrum. Här har generationer av bokköpare hittat starka läsoplevelser, fått nya favoritböcker och upptäckt spännande författarskap, allt varmt och kunnguidat av butikens medarbetare. Dillbergs visar hur viktig bokhandeln är för lokalsamhället, för författarna och för läsarna.

Svenska Förläggareföreningens Hederspris har delats ut sedan 2018. Det instiftades för att årligen uppmärksamma och hedra en nu levande person eller en aktör som genom sin gärning gjort betydande insatser av bestående värde för svensk litteratur och/eller för förlagsbranschen. Pristagaren utses av styrelsen.

Påverkansarbete

18



OPINIONSARBETET är en av våra centrala uppgifter. Vi har kontinuerlig kontakt med politiker både i Sverige och i Bryssel för att informera dem om förlagens situation och förklara hur olika lagförslag och andra omvärldsfaktorer skulle påverka förlagens verksamhet. Ofta samarbetar vi med närliggande organisationer, såsom Sveriges Författarförbund, Svensk Biblioteksforening och Läromedelsföretagen. Vårt internationella påverkansarbete kanaliseras framförallt genom FEP, vår europeiska paraplyorganisation, även om vi själva också har kontakt med de svenska EU-parlamentarikerna.

Tre av våra viktigaste frågor är:

- en fortsatt stark och balanserad upphovsrätt,
- att politiken ska ta ett ordentligt och samlat grepp om det läsfrämjande arbetet, samt
- ett stärkt litteraturstöd.

Under 2024 har vi haft många möten med politiker och tjänstemän på departementen för att diskutera dessa ämnen.

I januari sänkte Kulturrådet litteraturstödet, från 48,3 till 40,4 miljoner kronor. Litteraturstödet är det enda statliga stödet som går till svenska bokförlag, och det är både träffsäkert och effektivt. För många förlag är stödet direkt avgörande. Vi vill istället se en fördubbling av stödet.

I en debattartikel i Dagens Nyheter (26 januari) framhöll vi att en sänkning av litteraturstödet på kort sikt främst får konsekvenser för de mindre förlagen. På lång sikt äventyras både mångfalden av förlag på marknaden och bredden i utgivningen. Kort därpå träffade Mikaela Zabrodsky, Jesper Monthán och Johannes Holmqvist Kulturrådets generaldirektör Kajsa Ravin och områdeschef Ingrid Skare för att diskutera frågan vidare. Där framförde vi stark kritik mot det minskade anslaget. Litteraturstödet är en mycket viktig fråga för föreningen och vi kommer att fortsätta att reagera på alla försök att inskränka det.

Under de senaste åren har ordet litteraturpolitik nämns allt oftare i debatten, och många gånger lyfts reglerade marknader som förebilder. Vi tror på en öppen och fri bokmarknad, och för oss är det mycket viktigt att politiken förstår hur den svenska bokbranschen fungerar. I mars bjöd därför styrelsen in kulturutskottet och näringsutskottet till ett samtal om dagens bokbransch. Under mötet diskuterades bland annat marknadens utveckling, ungas läsande och AI-verktyg. Det var en givande kväll med många angelägna samtal, och vi fortsät-

ter ha kontinuerlig kontakt med politiken.

2024 infördes ett statsbidrag på 176 miljoner kronor för inköp av tryckt skön- och facklitteratur till förskolan och lågstadieskolan – ett välkommet initiativ som går i linje med våra krav på mer litteratur i skolan. Tillsammans med barnboksförlagen hade vi en kampanj under Bokmässan för att uppmana huvudmännen att söka bidraget, något vi också lyfte tillsammans med Författarförbundet och Svenska Tecknare i en debattartikel i Svenska Dagbladet (22 september). Totalt betalades 95 procent av bidraget ut, 167 miljoner kronor, och bidraget till att försäljningen av barnlitteratur ökade.

Läsningen sjunker i många grupper i samhället, vilket oroar oss: läsförmåga är en jämlikhetsfråga. För att säkra framtidens litteraturläsare behöver politiken ta ett större ansvar för det läsfrämjande arbetet. Vår uppgift är att värna och lyfta boken som medium, förklara värdet av djupläsning samt påverka politiken till att lyfta läsningens status. Därför har styrelsen under året gjort ett stort strategiskt arbete för att utforma vårt nya politiska program för att öka bokläsandet.

Utöver ovan har vi bland annat medverkat på det litteraturpolitiska toppmötet i Göteborg, i rundabordssamtal och i en rad olika panelsamtal.

19

1

FÖRDUBBLA LITTERURSTÖDET

Kulturrådets litteraturstöd på 40 miljoner kronor per år är i dag det enda statliga stödet till litteraturen. Trots regeringens uttalade mål att göra Sverige till ett läsande land sänktes litteraturstödet 2024.

En bred utgivning av böcker är avgörande för att främja läsning och möta olika läsares behov. Genom litterär mångfald skapas utrymme för fler röster och perspektiv, vilket berikar både kulturen och samhällsdebatten. Litteraturstödet spelar en central roll i att stärka hela ekosystemet kring bokproduktion, inte minst författare, illustratörer och översättare, och bidrar till en mer ekonomiskt hållbar bokmarknad.

Regeringen bör fördubbla litteraturstödet.

2

LITTERATUREVENEMANG

Litteraturevenemang som författarsamtal och litteraturfestivaler spelar en viktig roll för att göra boken synlig, sprida intresset för litteratur och främja läsning. De fungerar som mötesplatser där människor kan samlas kring böcker, särskilt i områden som saknar närhet till större kulturevenemang.

Regeringen bör fördubbla Kulturrådets stöd till litteraturevenemang, med särskilt fokus på författarmöten, litteraturfestivaler och bokhandlar.

3

INFÖR BOKCHECKAR FÖR UNGDOMAR

I Sverige fyller drygt 100 000 ungdomar 18 år under 2025 och bokcheckar kan bli ett starkt incitament för att få unga att upptäcka litteraturen. Det skulle inte bara gynna författare och bokhandlar, utan också stärka ungas tillgång till litteratur och läsning.

Minskat läsande urholkar medborgarnas förmåga till kritiskt tänkande och deltagande i det offentliga samtalet, vilket i sin tur hotar både samhällsdebatten och demokratin.

Flera europeiska länder, som Tyskland och Frankrike, har infört så kallade kulturcheckar för ungdomar. Syftet är dels att främja bildning och kulturellt deltagande, dels att stödja kultursektorn.

Regeringen bör införa ett program med bokcheckar för alla 18-åringar i Sverige, där varje ungdom som fyller 18 år får en digital bokcheck att använda till inköp av fysiska böcker på svenska.

4

SATSA PÅ BIBLIOTEKEN

Folkbibliotek har en nyckelroll för ökad läsning genom att ge alla medborgare tillgång till böcker, information och kunskap, oavsett bakgrund eller ekonomiska förutsättningar. Biblioteken har under lång tid fått krympta resurser och en majoritet av landets folkbibliotek har mindre budget för 2024 jämfört med 2023.

För att trygga en stabil och effektiv biblioteksverksamhet i hela landet bör regeringen genomföra en långsiktig budgetförstärkning till folkbiblioteken genom ett permanent statligt anslag. För att öka effekten kan regeringen ställa krav på kommunerna att matcha det statliga stödet med egna medel.

5

STÄRK UNDERVISNINGEN MED SKÖN- OCH FACKLITTERATUR

Forskning visar att djupläsning förbättrar inläring och kritiskt tänkande. Samtidigt har svenska elevers läsförståelse försämrats, vilket hotar deras kunskaper och förmåga att delta aktivt i samhället. För att bryta denna negativa trend behöver elever i skolan möta både fack- och skönlitteratur i fler ämnen än bara svenska och engelska. Likaså behöver böcker få en tydligare plats i förskolans pedagogiska verksamhet.

Regeringen bör införa riktade stöd till kommuner för läsfrämjande insatser i både skolan och förskolan, i nära samarbete med folkbiblioteken. Vi välkomnar regeringens satsning på fortbildning för lärare som främjar barns läs- och skrivutveckling, men vill samtidigt betona behovet av kompetensutveckling för fritidshemmens pedagoger för att stimulera ett lustfyllt läsande även utanför lektionstid.

Remisser

EN viktig del i föreningens arbete för våra medlemmar är att bevaka deras intressen i lagstiftningsfrågor. Under året har vi lämnat remissvar i ett lagstiftningsärende: *Inskränkningarna i upphovsrätten (SOU 2024:4)*.

Regeringen har gjort en översyn av upphovsrättslagens bestämmelser om inskränkningar i upphovsrätten. Syftet med översynen har varit att åstadkomma ett tydligare och modernare regelverk för användning av upphovsrättsligt skyddade verk som kan ske utan tillstånd.

När det gäller text- och datautvinning, så kallad TDM, så håller vi med utredningen om att frågan om eventuella ändringar i bestämmelserna inte ligger inom ramen för uppdraget. Vi ser dock att reglerna för text- och datautvinning har fått en mycket bred tillämpning i och med utvecklingen av generativ AI. Språkmodellerna tränas på data som till stor del består av upphovsrättskyddade böcker, och möjligheten som finns i lagstiftningen för rättighetshavare att förbehålla sig rätten till text- och datautvinning är svårtillämpad. Vi ser att det finns starka skäl att se över nuvarande inskränkningar för text- och datautvinning så att rättighetshavares

intressen i högre utsträckning tillgodoses inom ramen för lagstiftningen.

Gällande särskilt anpassade exemplar av verk – till exempel talböcker – ser vi att förutsättningarna för detta kommer att förändras när tillgänglighetslagen införs, vilket innebär att förlagen själva kommer att producera och tillgängliggöra anpassade exemplar. Vi anser att denna inskränkning måste utredas och ses över i och med det nya läget.

Vi understryker även vikten av rätten till namnangivelse, det vill säga att upphovspersonens namn ska anges vid all användning av ett verk. Förlagen har också en lång tradition av att tydligt ange både namn och källa och vår uppfattning är att det sällan uppstår problem inom detta område. Utredningens föreslagna ordalydelse framstår dock som en tillskärpning av den ideella rätten, trots att detta inte förefaller ha varit utredningens avsikt. Därför avstyrker vi förslaget.

I remissvaret behandlar vi också utredningens förslag om inskränkningar för panorama, undervisning, citat, kulturinstitutioners användning, trestegsregeln och forskning.

och att det hålls ett riksdagsval mellan de två besluten. Nästa val i Sverige är i september 2026, och utredningen föreslår därför att grundlagsändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2027.

Förlagen bör ändå inleda sitt förberedelsearbete. Den nya tillgänglighetslagen bygger på ett EU-direktiv som medlemsländerna är skyldiga att implementera. Föreningen har arbetat med frågan under flera års tid, både genom FEP i Bryssel och i det nationella lagstiftningsarbetet. Mikaela Zabrodsky deltog som expert i den statliga utredning som tog hand om frågan och föreningen har även besvarat en remiss.

TILLGÄNGLIGHETSLAGEN

I maj 2023 röstade riksdagen igenom en ny lag om vissa produkters och tjänsters tillgänglighet, som omfattar e-böcker. Det så kallade tillgänglighetsdirektivet innebär att alla e-böcker som ges ut i EU ska vara tillgängliga för personer med syn- eller läsnedsättningar. Det innebär att filerna måste ges ut i ett anpassat format, Epub 3, och leva upp till vissa standarder, till exempel när det gäller texttolkning av bilder.

Det krävs grundlagsändringar, tillägg i tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen, för att direktivet ska kunna bli svensk lag. För att ändra en grundlag krävs att riksdagen fattar två likadana beslut

AI

UTVECKLINGEN av de generativa AI-verktygen går snabbt, och innebär stora möjligheter för förlagen. För att det ska kunna ske måste dock upphovsrätten respekteras. Flera av de stora AI-företagen har tränat sina verktyg på illegalt kopierade böcker, bland annat databasen Books3. Svenska Förläggareföreningen kräver transparens gällande vilka verk som använts som träningsdata, och ersättning till rättighetshavarna för nyttjandet. Under året har vi deltagit i en mängd möten och rundabordsamtal om AI; med Kulturdepartementet, AI Sweden, AI-kommissionen och Kungliga biblioteket. Vi har hela tiden understrukt vikten av att upphovsrätten ska gälla även på den här nya arenan. När AI-kommissionen presenterade sin *Färdplan för Sverige* låg de nära vår vision: de

rekommenderade en högkvalitativ svensk språkmodell där upphovsrätten säkras genom en gemensam ersättningsmodell.

På europeisk nivå har vi både opinionsbildat på hemmaplan, där vi tillsammans med andra organisationer från de kreativa och kulturella branscherna uppmanat ministrar och statsråd att stödja EU-förordningen AI Act, och arbetat genom vår europeiska organisation FEP, som haft intensiv kontakt med Europaparlamentarikerna. När förordningen med stor majoritet röstades igenom i mars kunde vi glädjande nog se att våra krav på transparens gällande träningsdata fått gehör även i Bryssel. Nu återstår det att säkerställa ersättning för sådan träning.

Avskogningsförordningen

AVSKOGNINGSFÖRORDNINGEN, EUDR, är en EU-förordning som ska förhindra handel med varor som bidrar till avskogning och skogsförstörelse. Vi har följt utvecklingen noga och deltar i en arbetsgrupp om förordningen som Bokbranschens Klimatinitiativ har bildat.

För bokbranschen innebär förordningen att tryckerier, förlag och bokhandlare ska kunna visa att tillverkningen av tryckta böcker skett på ett sätt som inte bidrar till avskogning. Varje enskild tryckt boks produktionsplats och -datum ska gå att spåra via en gemensam EU-databas. Förlagen behöver se över sina leveranskedjor och föra en

dialog med tryckerierna, samt se över system och rutiner för artikelinformation.

Förordningen var planerad att börja gälla 30 december 2024 för stora företag och 30 juni 2025 för medelstora, små och mikroföretag, men i slutet av året beslutade Europaparlamentet att skjuta upp implementeringen ett år. Vi har via vår europeiska organisation FEP lämnat kritik till EU gällande bristen på information och den korta tiden för förberedelse. Våra kollegor på FEP har arbetat hårt med frågan, och det är en lättnad för hela den europeiska förlagsbranschen att parlamentet har lyssnat.

Yttrandefrihet

SVENSKA FÖRLÄGGAREFÖRENINGEN värnar yttrandefrihet i Sverige och övriga världen genom att uppmärksamma och stötta förlag och enskilda förläggare som hotas, förföljs eller utsätts för inskränkningar i yttrandefriheten eller andra kränkningar till följd av sin utgivning. Vi värnar svenska tryck- och yttrandefrihetsgrundlagar genom att bidra med expertstöd i grundlagsutredningar samt som remissinstans. Vårt internationella engagemang konkretiseras främst genom medlemskap i IPA och dess Freedom to Publish Committee. Vidare samarbetar vi med organisationer som Svenska och Internationella PEN samt Sveriges Författarförbund för enskilda författares yttrandefrihet.



” Som konstnär och kulturproducent tycker jag det är viktigt att stå upp för frihet och yttrandefrihet. Det är en ära att få porträttera Gui Minhai och att på så sätt hjälpa till att synliggöra honom och andra kulturskapare som fallit offer för totalitära regimer.

Martin Ander

GUI MINHAI

Den svenske förläggaren Gui Minhai har suttit fängslad i Kina sedan 2015. Förläggareföreningen är fortsatt engagerade i hans fall. Vi kräver att den kinesiska staten respekterar de mänskliga rättigheterna och med omedelbar verkan friger honom. Den 17 oktober 2024, på nioårsdagen för hans frihetsberövande, arrangerade vi för fjärde året i rad en digital manifestation under hashtagen #fängsladeförläggare. Medlemsförlag och förlagsmedarbetare uppmanades att dela ett porträtt av Gui Minhai, med en text om värdet av yttrandefrihet. Med manifestationen vill vi fästa uppmärksamhet på Gui Minhais, och andra fängslade förläggares, situation. Årets Gui Minhai-porträtt tecknades av konstnären och illustratören Martin Ander.

Under 2024 har vi också deltagit i ett flertal demonstrationer för Gui Minhais frihet.

Statistik

TOPPLISTOR

Varje vecka, månad, kvartal och år publicerar vi topplistor över de böcker som sålt bäst, räknat i antal exemplar. Listorna, som publiceras på vår hemsida, redovisar försäljning av tryckta böcker uppdelat på skönlitteratur, facklitteratur, barn- och ungdomslitteratur samt pocket.

Varje kvartal och år publicerar vi också verkstopplistor över de verk som sålt bäst, räknat i försäljningsvärde. De är uppdelade dels på genre, dels på försäljningskanal. I verkstopplistorna läggs försäljningen i alla format samman.

BOKFÖRSÄLJNINGSTATISTIKEN

År 2024 uppgick bokförsäljningen till 5,15 miljarder kronor, en ökning med 1,7 procent eller 88 miljoner kronor. I löpande priser var det den högsta nivån hittills. Justerat för inflationen minskade försäljningen med 1,1 procent, till den lägsta omsättningen under rapportserien. Antalet sålda tryckta böcker minskade med 1,4 procent eller 300 000 exemplar till 23 miljoner stycken. Antalet strömningar av digitala ljud- och e-böcker ökade med 3,3 procent till 45,7 miljoner strömningar.

För första gången i Bokförsäljningsstatistikens historia redovisades försäljningen uppdelad på svensk allmänlitteratur respektive svensk kurslitteratur. Omsättningen på allmänlitteratur ökade med 1,42 miljoner kronor eller 3,8 procent till 3,9 miljarder kronor. Kurslitteraturen å andra sidan minskade med 11,1 procent, motsvarande 4,2 miljoner kronor, till 337 miljoner kronor.

Bokförsäljningsstatistiken är den mest detaljerade datainsamlingen över bokförsäljning som görs i Sverige och omfattar cirka 80 procent av all allmänlitteraturförsäljning till konsument. Majoriteten av landets återförsäljare av böcker lämnar dagliga uppgifter till statistiken. Statistiken är ett samarbete mellan Svenska Förläggareföreningen, Svenska Bokhandlareföreningen, Adlibris, Bokusgruppen, Bookbeat och Nextory.

FÖRLAGSSTATISTIKEN

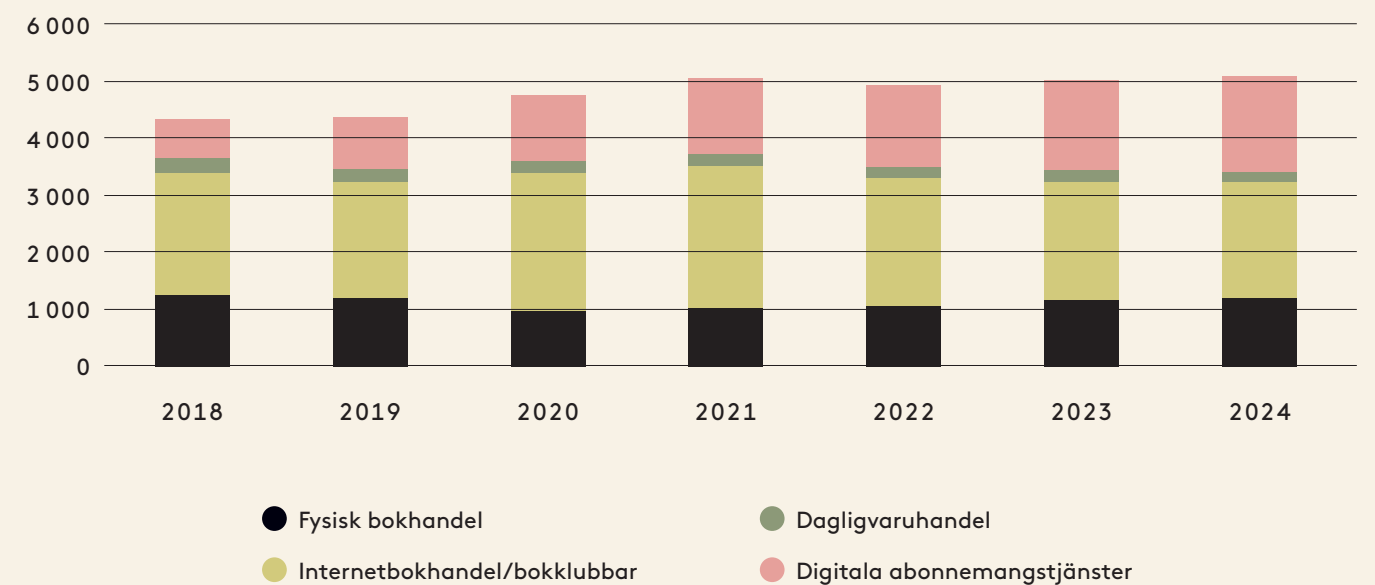
Förlagens försäljning till återförsäljare ökade 2024 med 4,7 procent till 2,18 miljarder kronor. I löpande priser var det den näst högsta noteringen under 2000-talet. Justerat för inflation var det däremot den näst lägsta.

Digitala återförsäljare, alltså strömningstjänster, var fortsatt den största kundgruppen med en marknadsdel på 39,9 procent, motsvarade 870 miljoner kronor. *Internetbokhandel* ökade också, medan *Bokhandel*, *Grossister och varubus* samt *Bokklubbar* minskade.

Förlagsstatistiken mäter också utgivning. Under 2024 ökade utgivningen hos våra medlemsförlag med 1,6 procent till 7 068 titlar. Antalet nya utgåvor ökade i *Skönlitteratur* och *Barn- och ungdomslitteratur*, men minskade i *Facklitteratur*. Förlagsstatistiken redovisar våra medlemsförlags försäljning, både till återförsäljare och direktförsäljning till konsument, och har publicerats årligen sedan 1973/1974. Eftersom statistiken är begränsad dels till allmänlitteratur, dels till föreningens medlemmar, ger den inte en fullständig bild, men den ger en god uppfattning om utvecklingen som helhet på den svenska bokmarknaden över en längre tidsperiod.

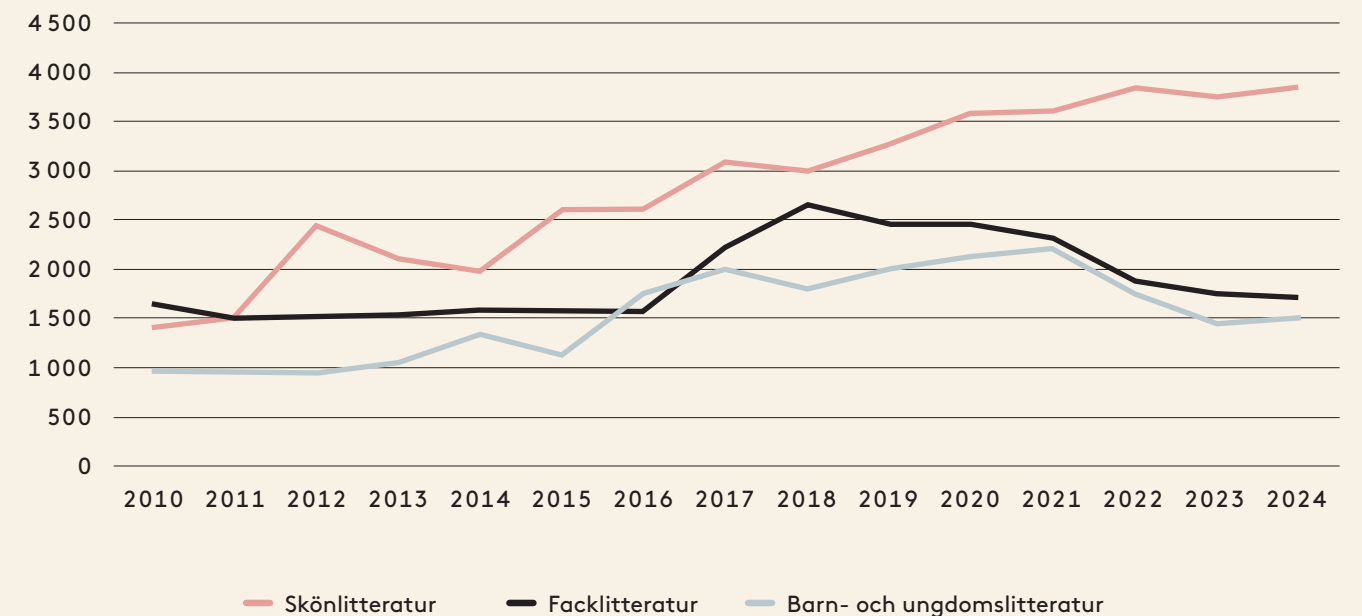
BOKFÖRSÄLJNINGSTATISTIKEN

Försäljning per kanal (MKR)



BOKFÖRSÄLJNINGSTATISTIKEN

Nya utgåvor, fördelade per genre (antal titlar)





DET DIGITALA GENOMBROTET. DEN SVENSKA BOKBRANSCHENS UTVECKLING MELLAN 2003 OCH 2023

På tjugo år har den svenska bokbranschen gått från att vara helt analog, med tryckta böcker i fysiska affärer, till att i hög grad vara digital. Förändringen redovisas i *Det digitala genombrottet. Den svenska bokbranschens utveckling mellan 2003 och 2023*, en rapport vi publicerade i september.

2003 hade den svenska bokmomsen precis sänkts, från 25 till 6 procent, och försäljningen var god. Ekonomijournalisten Erik Wahlin går i sitt kapitel igenom återförsäljarnas utveckling under de senaste två decennierna: från en marknad med starka bokklubbar och stor varuhusförsäljning men som fortfarande dominerades av klassiska boklådor, de flesta anslutna till någon av de stora kedjorna, i början av perioden, till dagens mark-

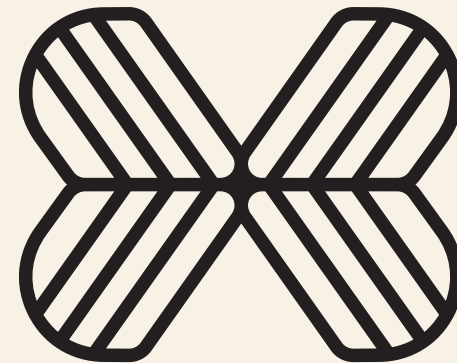
nad där internetbokhandeln är den största försäljningskanalen och de digitala strömningstjänsterna är de enda som år efter år visar tillväxt.

Strömningstjänsternas, och därmed ljudbokens, mycket starka intåg på marknaden har fått stora konsekvenser även för förlagen. Branschestorn Svante Weyler visar i sitt kapitel hur det dels vuxit fram framgångsrika förlag med fokus på kommersiella ljudböcker, dels påverkat ägarstrukturerna i branschen.

Mikaela Zabrodsky beskriver i sitt kapitel Förläggareföreningens politiska arbete under de senaste tjugo åren: arbetet med att bokmomsen skulle gälla även för digitala böcker, opinionsbildandet mot illegal nedladdning, upphovsrättens ställning i de digitala miljöerna, och litteraturstödet betydelse.

I rapporten tecknas en bild av en bransch som trots stundvis turbulens har klarat av att anpassa sig till en ny, mer digital verklighet. Digitaliseringen har skett i två vågor: den första när internetbokhandeln etablerades, och den andra med den digitala ljudboken i strömningstjänsterna. Den tryckta boken står fortfarande för två tredjedelar av omsättningen, men med sjunkande upplagor. Litteraturstödet fortsätter vara centralt för mångfald, kvalitet och fördjupning i den svenska utgivningen.

Bokbranschens Klimatinitiativ



NÄTVERKSGRUPPER

Produktion

Ylva Jonsson, Norstedts Förlagsgrupp
Johanna Kullman, Svensk Byggtjänst
Fia Nordenmark, Bonnierförlagen
Magnus Olsson, HarperCollins Nordic
Ingela Wallner, Natur & Kultur
Mikaela Zabrodsky

Transport

Jenni Blom Castenfors, Norstedts Förlagsgrupp
Reinhold Hedenblad, Svenska Bokhandlareföreningen
Stefan Strömberg, Bonnierförlagen
Niclas Törnqvist, Adlibris

Strömning

Ida Andersson Widenfelt, Storytel
Sandra Forsberg, Nextory
Jeanette Löfgren, Bookbeat

Förlagen, bokhandlarna, internetbokhandlarna och strömningstjänsterna lanserade 2021 det gemensamma projektet Bokbranschens klimatinitiativ. 2022 släpptes en första rapport som kartlade branschens totala utsläpp. Sådana rapporter ska göras var tredje år.

I maj 2024 publicerade initiativet tre vägledningar: en riktad till förlag, en till bokhandlare och en till strömningstjänster. De innehåller tips om utsläppssänkande åtgärder, och ska hjälpa alla i bokbranschen att minska sitt klimatavtryck. Underlaget till vägledningarna har tagits fram av nätverksgrupperna.

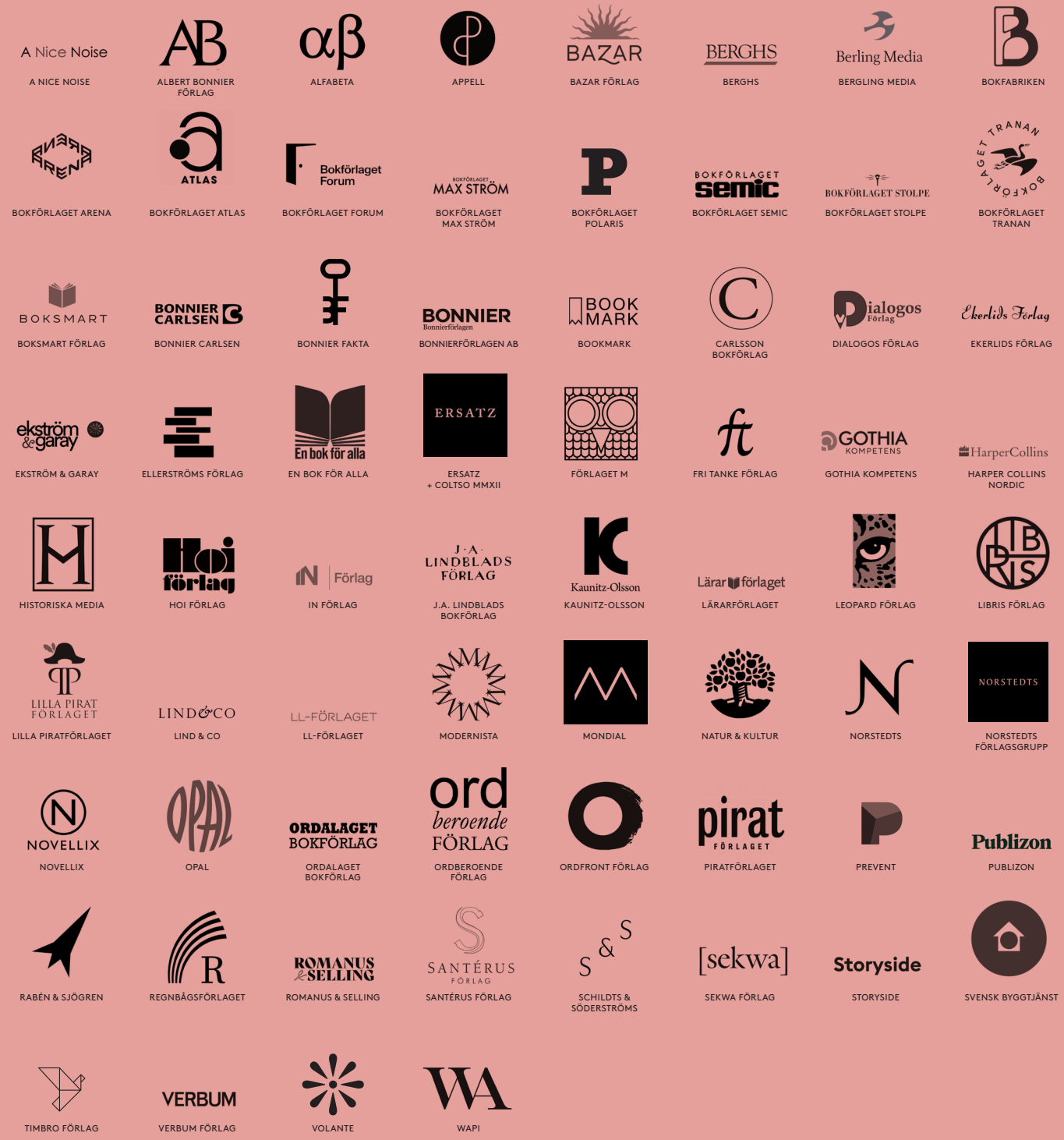
Under 2024 bildade Bokbranschens klimatinitiativ en särskild arbetsgrupp för avskogningsförordningen, för att ge branschen ett gemensamt forum för att diskutera frågan, och för att tillsammans kunna träffa Skogsstyrelsen, som är tillsynsmyndighet för förordningen.

Bokbranschens klimatinitiativ ska stödja den svenska bokbranschen i arbetet med att minska sin klimatpåverkan. Vi samarbetar över hela kedjan – förlag, bokhandel, e-handel och strömningstjänster – för att tillsammans som bransch både kartlägga våra utsläpp och sätta gemensamma mål på såväl kort som lång sikt. Bokbranschens klimatinitiativ är en plattform för samverkan, kunskapsdelning och inspiration, där vi lär av varandra och hjälps åt att bli bättre.

Flera av aktörerna på den svenska bokmarknaden har redan påbörjat ett klimatarbete, men många har inte det. Det här initiativet är både ett sätt att möjliggöra klimatarbete för de som ännu inte kommit igång, och en möjlighet för de som arbetar med frågan att komma ännu längre. Erfarenhet och lärdomar från de som redan inlett arbetet skapar förutsättningar för bokbranschen som helhet att samverka i klimatfrågan.

Våra medlemmar

30



VAR FINNS FÖRLAGEN?

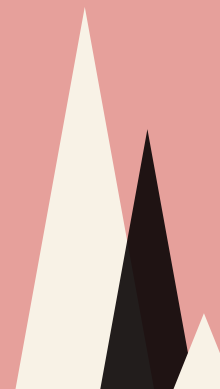
53 i Stockholm
 7 i Skåne
 1 i Småland
 1 i Gästrikland
 1 i Dalarna
 2 i Finland



TYP AV UTGIVNING

Så här många av våra medlemmar ger ut den här typen av litteratur

Skön: 38 Fack: 46 BoU: 23



FÖRLAGSSTORLEK
 RÄKNAT I FÖRSÄLJNING

- <10 miljoner kronor: 31 st
- 10–50 miljoner kronor: 15 st
- 50–100 miljoner kronor: 5 st
- >100 miljoner kronor: 3 st

Ny medlem

BOOKMARK FÖRLAG



CLAES ERICSON | FÖRLAGSCHEF

Vad är ni för slags förlag?

Vi är ett ungt förlag med stark passion och ambitionen att vara innovativa och progressiva. Vi ger ut böcker i alla genrer, och vänder alltid på varje sten för att nå ut till våra läsare.

Varför gick ni med i föreningen?

För att vi vill ta vårt ansvar för branschen och vara med och påverka i en tid som präglas av stor förändring.

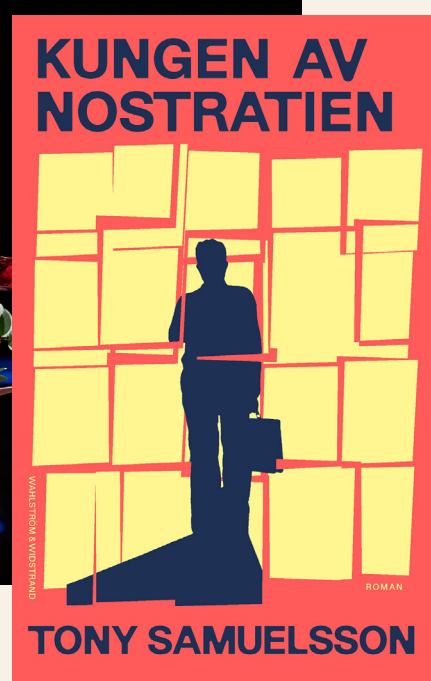
Vilken fråga är särskilt viktig för er?

Hur vi tillsammans kan öka intresset för läsande och hur boken kan ta mer plats på olika sätt.

Augustpriset

Den 25 november delades Augustpriset ut för trettiosjätte gången. Efter många år på Konserthuset återvände galan till Dramaten, där den senast hölls 1999. Dramatens kådespelaren Danilo Bejarano var konferencier, och hela galaprogrammet öppnade med en scen ur pjäsen *Liv och död Strömquist*. Kristoffer Leandoer höll ett hyllningstal till litteraturen och Annika Norlin och Jonas Teglund stod för musiken. Priserna delades ut av tidigare pristagare; Bea Uusma, Annika Thor och Mikael Niemi.

Elite Hotels var Augustprisets huvudsponsor.



Jury | ÅRETS SVENSKA SKÖNLITTERÄRA BOK
Maria Näslund, *ordförande*, kritiker
Max Edenborg, Poesimässan och programansvarig
Tranströmerbiblioteket
Erik Jonsson, programchef Littfest
Ann Sigfridsson, Bokcafé Pilgatan i Umeå
Malin Wall, Erik Hultgrens bokhandel i Västervik

ÅRETS SVENSKA
SKÖNLITTERÄRA BOK
Kungen av Nostratien
Tony Samuelsson

WAHLSTRÖM & WIDSTRAND

|
Brorsan, Krabban och Lädret
Linus Gårdfeldt
ALBERT BONNIERS FÖRLAG

Hyper
Agri Ismail
ALBERT BONNIERS FÖRLAG

Samma, mamma
Hanna Rajs
ALBERT BONNIERS FÖRLAG

Den första boken
Karolina Ramqvist
ALBERT BONNIERS FÖRLAG

Hundnätter
Mirja Unge
NORSTEDTS FÖRLAG

ÅRETS SVENSKA FACKBOK
Ett liv värt att leva.
Varför självmord blev
människans följeslagare
Christian Rück

ALBERT BONNIERS FÖRLAG

|
Fängslade öden. Tjuvar och bedragare i
1800-talets Sverige
Bonnie Clementsson
HISTORISKA MEDIA

De hemliga breven. Den politiska familjen
och vardagens samtal
Kaj Fölster, Bosse Lindquist, Janken Myrdal
ALBERT BONNIERS FÖRLAG

Oland. Sveriges glömda Hollywoodstjärna
Kim Khavar Fahlstedt
APPELL FÖRLAG

Varje tugga är en tanke.
Svensk matkultur under 800 år
Richard Tellström,
NATUR & KULTUR

Skogen. I folktro, sägner och sagor
Tora Wall
BOKFÖRLAGET STOLPE



Jury | ÅRETS SVENSKA FACKBOK
Joanna Rose, *ordförande*, författare och vetenskapsjournalist
Nino Dawod, Uppsala universitetsbibliotek
Johan Hagesund, Linköpings bokhandel
Gunilla Kindstrand, kulturjournalist
Patrik Lindenfors, författare och forskare



ÅRETS SVENSKA BARN-
OCH UNGDOMSBOK

*Chopchop. En tapper jord-
bos berättelse*

Linda Bondestam

FÖRLAGET M

Barrbarnet

Klara Bartilsson

NATUR & KULTUR

En djungelsaga

Jenny Bergman &

Lotta Geffenblad

NATUR & KULTUR

Brorsans kompis Robban

Maja Hjertzell

& Joanna Hellgren

LILLA PIRATFÖRLAGET

Utan att passera gå

Lova Lakso

RABÉN & SJÖGREN

Ingen utom jag

Sara Lundberg

NATUR & KULTUR

Jury | ÅRETS SVENSKA BARN- OCH UNGDOMSBOK
Salomon Hellman, *ordförande*, Stockholms stadsbibliotek
Maria Lassén-Seger, litteraturvetare och kritiker
Stina Nylén, kritiker
Hanna Ottersten, Barnens bokhandel i Simrishamn
Athanasios Patsias, enhetschef Biblioteken i Malmö

AUGUSTPRISET är det mest prestigefyllda priset för svensk litteratur. Det grundades 1989 för att hylla de bästa svenska böckerna och delas ut i tre kategorier: Årets svenska skönlitterära bok, Årets svenska fackbok och Årets svenska barn- och ungdomsbok. Varje år anmäls flera hundra böcker i varje kategori, och juryerna läser allt för att vaska fram de absolut bästa titlarna.

Priset får stor uppmärksamhet i media. Det kan bara jämföras med Nobelpriset i genomslag. Augustpriset är inte bara en angelägenhet för de svenska läsarna. De pris-tagande titlarna ges ofta ut på en mängd språk och når en internationell publik.

Lilla Augustpriset

Lilla Augustpriset 2024 tilldelades Marcus Hägglund, 19 år, för novellen *Ökensvindel*. Juryns motivering lyfter fram att ”genom den utmärkta dialogen och textens återhållsamma ton skiner det egentligt viktiga igenom, ärendet. *Ökensvindel* är litteratur som vill nå ut i världen, och in i läsaren.”

UTDRAG ur *Ökensvindel*

”Herre, låt oss leva i din kärlek och kom med din räddning. Gud, vi tillber dig.”

Jag pausade. Det var som att det inte var min röst jag bad med. Jag skämdes över det. Låtsades jag? Jag andades tungt, såg på skärmen. Notifikationer från snap-gruppen trängde in. Jag stängde av dem och fortsatte:

“Herre, under dagar av inre öken när vi är trötta av vardagens mödor: Utgjut den Ande som förnyar allt. Gud, vi tillber dig.”

Jag blev tyst och tittade på molnen utanför. De kändes nära. De gick in i varandra, ut ur varandra, gråa i kärnan, vita i kanten. Jag blundade, försökte vända min blick både utåt och inåt på samma gång, det var samma sak, hade jag läst, läst och tyckt om, men det funkade inte, lossnade inte. Telefonen ringde. Jag öppnade ögonen. Det var Axel.

Vi gick ut. Ut till Taco Bar. Vi satte oss vid ett bord i ett hörn, utan att någon av oss hade beställt något. Det stod *Tomorrow might never come* mellan två kaktusar på en plåtskylt på väggen. Stämningen var flyktig. Det kändes som att ingen ville se någon annan i ögonen. Vi alla hade nog personer vi hellre velat vara med, om de hade velat vara med oss. Jag ställde mig upp och frågade om någon ville ha shots. Nova nickade.

“Yes!” sa jag och slog slappt, töntigt, ihop händerna.

LILLA AUGUSTPRISET instiftades 1994 för att öka ungas intresse för läsning och uppmuntra till eget skrivande. Det är Sveriges största litterära skrivtävling för unga, öppen för alla mellan 16 och 20 år. Priset har blivit en plantskola för blivande författare. En nominering är både en uppmuntran till att fortsätta skriva och en fin merit, och många av de som har nominerats genom åren har senare romandebuterat.



Ökensvindel

Marcus Hägglund

Tulpanerna är döda

Sofia Blomqvist

Asbran och Stjärnkretsen: Barndomen

Alexander Elliot Borell

Babyland

Lykke Eder-Ekman

Tallarna

Hedvig Halldenius

De okända biograferna

Noel Malmsten

Jury | LILLA AUGUSTPRISET

Jenny Tunedal, *ordförande*

Jenny Bjarnar

Öyvinn Björkas

Maria Frensborg

Erik Lindman Mata

Internationella organisationer

NORDISKA FÖRLÄGGARRÅDET

Nordiska Förläggarrådet grundades 1936 och är ett organ för samråd på nordisk bas. Representanter för de nordiska förläggareföreningarna sammanträder en gång per år och diskuterar olika typer av branschfrågor, juridiska och politiska spörsmål. Under 2024 har Richard Herold och Mikaela Zabrodsky deltagit i mötena.

FEDERATION OF EUROPEAN PUBLISHERS

Svenska Förläggareföreningen är sedan 1994 medlem i den europeiska förläggarefederationen Federation of European Publishers, FEP. Organisationen företräder

förlagens intressen i EU samt förser sina medlemmar med information om aktuella frågor på EU-nivå. FEP sammankallar till minst fyra möten per år. Förläggareföreningens representanter i FEP har under 2024 varit Jesper Monthán och Mikaela Zabrodsky. Läs mer på fep-fee.eu.

INTERNATIONAL PUBLISHERS ASSOCIATION

Svenska Förläggareföreningen är medlem i International Publishers Association, IPA, vars uppdrag är att företräda förlagen i en internationell kontext. Särskilt viktigt för Förläggareföreningen är IPA:s arbete inom freedom to publish. Läs mer på internationalpublishers.org.

Representation i branschsammanhang

ADAM HELMS

Adam Helms boksamling, skapad av förläggaren Adam Helms, är en unik samling böcker och andra tryckalster inom ämnesområdet nordisk bokbranschhistoria. I samband med föreningens 175-årsjubileum donerades samlingen till Uppsala universitetsbibliotek. I samarbete med biblioteket anordnar vi den årliga Adam Helms Lecture.

BONUS COPYRIGHT ACCESS

Bonus Copyright Access är en upphovsrättsorganisation utan vinstintresse, som på uppdrag av organisationer inom text, bild och noter licensierar upphovsmäns och utgivares upphovsrätter. Uppdraget består i att förhandla fram avtal samt licensiera rättigheter kollektivt för organisationernas räkning. Avtalen ger avtalsparterna (skolor, företag, myndigheter och organisationer) rätt att kopiera och dela upphovsrättsligt skyddat material mot en ersättning som delas

ut till upphovsrättsinnehavarna. Förläggareföreningen har under 2024 varit representerad i Bonus Copyright Access styrelse genom Mikaela Zabrodsky, ordinarie ledamot, och Erica Wänelöf, suppleant. Läs mer på bonuscopyright.se.

FÖRLAGSKLUBBEN

Förlagsklubben är till för förlagsanställda, frilansare med bokförlag som huvudsakliga uppdragsgivare och studerande vid förlagskunskapsutbildningarna. Föreningen erbjuder olika typer av utbildningar och fungerar som ett forum för att diskutera gemensamma yrkesfrågor. Svenska Förläggareföreningen står som ekonomisk garant för Förlagsklubben och all utbildning är subventionerad genom Stiftelsen Bokbranschens Understöds- och Utbildningsfond. Ordförande är Mattias Pettersson. Läs mer på forlagsklubben.se.

GRAFISKA KAMMAREN

Grafiska Kammaren är en partssammansatt skiljenämnd med representanter från Svenska Förläggareföreningen, Sveriges Grafiska Medieförening, Svenska Bokbinderiföreningen, Sveriges Annonörer, Sveriges Kommunikationsbyråer och Sveriges Tidskrifter. Läs mer på grafiska.se.

GULLIVERPRISET

Priset instiftades 1969 av Barn och ungdomsboksrådet, numera IBBY Sverige, och delas årligen ut till en person som genom verksamhet av kritisk, teoretisk eller praktisk karaktär väsentligt bidragit till att öka förståelsen för barn- och ungdomsboken. Pristagaren utses av Gulliverkommittén som består av representanter för Svenska Förläggareföreningen, Svenska barnboksinstitutet, Svenska Bokhandlareföreningen, Svenska Tecknare, Sveriges Författarförbund, Sveriges Radio/Television/Utbildningsradion och IBBY Sverige. Föreningen har under 2024 varit representerad genom Melina Nordstrand. Läs mer på ibby.se.

LARS SALVIUS-FÖRENINGENS STIPENDIER OCH PRISER

Svenska Förläggareföreningen, Sveriges Författarförbund och Sveriges Tidskrifter har tillsammans bildat Lars Salvius-föreningen. Den har till uppgift att fördela ersättning för den kopiering som sker inom universitet och högskolor av vetenskapliga tidskrifter och annat särskilt kopieringskänsligt material som inte varit möjligt att fördela på annat sätt. En jury delar även ut stipendier och projektbidrag samt ett årligt pris till författare, översättare eller utgivare inom det vetenskapliga området. Föreningen har varit representerad i styrelsen genom Mikaela Zabrodsky. Läs mer på larssalviusforeningen.se.

STIFTELSEN BOKBRANSCHENS UNDERSTÖDS- OCH UTBILDNINGSFOND

Stiftelsen delar årligen ut bidrag för olika ändamål inom bokbranschen, huvudsakligen i form av understöd till behövande t ex. pensionärer, långtidssjukskrivna och arbetslösa vilka varit anställda i bokhandel eller på bokförlag. Bidrag ges även till branschutbildning som anordnas inom Bokhandelsskolan och Förlagsklubben.

STIFTELSEN FÖRFATTARNAS INTERNATIONELLA GÄSTHEM

Gästhemmet är främst till för besökande utländska författare, dramatiker och översättare. Svenska Förläggareföreningen finns representerat i gästhemmets styrelse. Läs mer på forfattarforbundet.se.

SVENSK BOKKONST

Svensk Bokkonst grundades år 1933 och är idag en ideell förening vari Svenska Förläggareföreningen är medlem. Syftet är att stimulera och inspirera bokbranschen till ökad kvalitet inom produktionen av böcker. Detta görs genom att årligen utse 25 föredömligt producerade böcker. Under 2024 har föreningen varit representerad i styrelsen genom Marie Pettersson. Mer information finns på svenskbokkonst.se.

SVENSKA BARNBOKSINSTITUTET

Svenska barnboksinstitutet är ett internationellt centrum för barn- och ungdomslitteratur bildat 1965. Svenska Förläggareföreningen är tillsammans med Svenska Tecknare, Stockholms universitet och Sveriges Författarförbund stiftare och representerade i stiftelsens styrelse. Under 2024 har Ylva Blomqvist varit ordinarie ledamot och Lotta Lyssarides suppleant. Läs mer på barnboksinstitutet.se.

SVENSKA BIBELSÄLLSKAPET

Svenska Bibelsällskapet är en ideell förening som ska främja spridningen och användningen av Bibeln samt svara för löpande översättningsarbete. De ersättningar som tillförs Svenska Bibelsällskapet förvaltas i en särskild fond, Svenska Bibelsällskapets Bibelfond. Svenska Förläggareföreningen finns representerad i Bibelfondens styrelse genom Kerstin Kyhlberg Engvall, ordinarie ledamot, och Mikaela Zabrodsky, suppleant. Läs mer om Svenska Bibelsällskapet på bibelsallskapet.se.

Avtal och överenskommelser

MUSIKANTOLOGIAVTAL

Mellan Svenska Förläggareföreningen och Musikförläggarna finns ett avtal beträffande musikantologier. Kommersiella utgåvor omfattas inte av musikantologiavtalet.

ALLMÄNNA VILLKOR FÖR GRAFISKA PRESTATIONER

Svenska Förläggareföreningen har tillsammans med Grafiska Företagens Förbund, Sveriges Annonsörer, Sveriges Kommunikationsbyråer, Sveriges Tidskrifter och Tidningsutgivarna tagit fram nya allmänna villkor för grafiska prestationer, ALG 20. En grafisk checklista finns utarbetad där det närmare anges vad såväl leverantör som beställare bör tänka på vid en beställning.

RAMAVTAL FÖR UTGIVNING AV BIBELKOMMISSIONENS ÖVERSÄTTNING AV BIBELN

Genom ramavtal för utgivning av Bibelkommissionens översättningar av Bibeln träffat mellan staten, Svenska Bibelsällskapet, Kristna Bokförläggareföreningen och Förläggareföreningen 1999, regleras det upphovsrättsliga skyddet för användning av översättningen.

LICENSAVTAL FÖR DIGITALA MEDIER MELLAN SVENSKA BIBELSÄLLSKAPET, SVENSKA FÖRLÄGGAREFÖRENINGEN OCH KRISTNA BOKFÖRLÄGGAREFÖRENINGEN

År 2015 tecknades ett licensavtal mellan Svenska Bibelsällskapet, Svenska Förläggareföreningen och Kristna Bokförläggareföreningen avseende digitala medier.

BONUS COPYRIGHT ACCESS

Svenska Förläggareföreningen är tillsammans med andra rättighetshavarföreträdare part i de kopieringsavtal som tecknas med avtalslicens enligt lag (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk. För rätten att kopiera ur upphovsrättsligt skyddade verk betalas en årlig ersättning i enlighet med förhandlade avtal på området. Kopieringsersättningen inkasseras av Bonus Copyright Access och fördelas till medlemsorganisationerna, som i sin tur fördelar ersättningen till respektive rättighetshavare. Alla svenska bokförlag har rätt till ersättningen.

ÖVERENSKOMMELSE MED COPYSWEDE

I egenskap av producenter av ljudböcker har förlagen rätt till privatkopieringsersättning efter en överenskommelse med Copyswede. Avgifter för privatkopieringsersättning inkasseras av organisationen Copyswede. Förläggareföreningen erhåller avräkningsbrev från Copyswede och ansvarar för utbetalning till såväl medlemsförlag som till förlag som inte är medlemmar i föreningen. Läs vidare på copyswede.se.



Stadgar

Antagna vid konstituerande föreningsstämma 2018-10-31 och reviderade vid extra föreningsstämma 2018-12-04 samt i en andra läsning vid extra föreningsstämma 2019-05-06. Ny revision har skett vid föreningsstämma 2019-12-05 och i en andra läsning vid föreningsstämma 2020-05-07.

§ 1 FÖRENINGENS NAMN OCH SÄTE

Föreningens namn är Svenska Förläggareföreningen ek. för. Föreningen har sitt säte i Stockholm.

§ 2 ÄNDAMÅL OCH VERKSAMHET

Föreningen arbetar för en öppen och fri bokmarknad med största möjliga utrymme för förlag att etableras och utvecklas samt för en stark upphovsrätt, det fria ordet och grundläggande demokratiska värden.

Föreningen har till uppgift att främja och tillvarata medlemmarnas ekonomiska och gemensamma intressen. Den grundläggande arbetsuppgiften är att synliggöra, försvara och förstärka förlagens position och i alla relevanta sammanhang ta tillvara medlemmarnas intressen. Tyngdpunkten i föreningens verksamhet ska ligga på sådana frågor som rör de juridiska villkoren för förlagsverksamhet, främst inom områdena upphovsrätt och tryck- och yttrandefrihetsrätt, inom olika ekonomisk-politiska fält, med särskild inriktning på kulturpolitik samt inom områden som rör bokens och läsandets ställning.

Föreningen ska även bevaka medlemmarnas upphovsrättsliga intressen och inom ramen för dessa stadgar kunna företräda medlemmarna i sådana frågor. Föreningen har därvid rätt att ingå icke exklusiva avtal om kollektiv användning av medlemmarnas offentliggjorda verk och av närstående rättigheter skyddade alster samt inkassera ersättningar från sådan användning.

Föreningen kan överlåta förvaltningen av rättigheter och inkasseringen och förvaltningen av ersättningar enligt föregående stycke till sådan kollektiv eller oberoende förvaltningsorganisation som definieras i lag (2016:977) om kollektiv förvaltning av upphovsrätt eller annan motsvarande organisation såväl inom som utanför BES-området.

Föreningen är avtalslicensutlösande part enligt reglerna av avtalslicens i lag (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk och ingår avtal och förvaltar rättigheter i enlighet med dess regler, och omfattas därmed i tillämpliga delar även av reglerna om kollektiv förvaltning av upphovsrätt enligt lag (2016:977) om kollektiv förvaltning av upphovsrätt.

§ 3 MEDLEMSKAP

Till medlem kan antas förlag som har regelbunden utgivning av allmänlitteratur och som följer föreningens stadgar och beslut samt bidrar till förverkligandet av föreningens ändamål. Medlemskap kan inte ges till utländska rättssubjekt oavsett verksamhet. Ansökan om inträde ska göras skriftligen och innehålla registreringsbevis, beskrivning av verksamheten samt revisorsintyg till styrkande av omsättning under föregående räkenskapsår, och prövas av föreningens styrelse. Ett förlag som har en ägarandel på mer än 50 procent i ett annat förlag, som upp-

fyller kraven på medlemskap, kan inte vara medlem utan att det senare förlaget också är medlem eller omvänt. Detsamma gäller förlag som till mer än 50 procent ägs av ett annat bolag som är ägare av ett eller flera andra förlag till mer än 50 procent. Det första förlaget kan inte vara medlem utan att det senare förlaget också är medlem eller omvänt.

§ 4 MEDLEMSFÖRPLIKTELSE

Varje medlem är skyldig att betala stadgeenlig medlemsinsats och vid föreningsstämman fastställd medlemsavgift och fastställd serviceavgift till föreningen. Varje medlem ska även i övrigt följa föreningens stadgar och beslut.

Varje medlem i föreningen ska senast den 1 september varje år, genom förmedling av auktoriserad eller godkänd revisor, lämna uppgift om föregående års nettoförsäljning av tryckta och digitala böcker, exklusive läromedel för grund- och gymnasieskolan. Dessa uppgifter ligger till grund för beräkning av serviceavgifter och fördelning av kopieringsersättning.

Varje medlem i föreningen är skyldig att senast den 1 mars lämna uppgifter till föreningens årliga förlagsstatistik gällande utgivning och försäljning av tryckta och digitala böcker exklusive läromedel för grund- och gymnasieskolan.

§ 5 MEDLEMSINSATS

Varje medlem ska delta i föreningen med ett insatsbelopp på 1000 kronor. Insatsen betalas kontant inom trettio (30) dagar efter att medlemskap har beviljats. Inbetald insats återbetalas bara i de fall medlemmen begär utträde eller utesluts ur föreningen och då under förutsättning att medlemmen inte har skulder till föreningen. Medlem får inte betala överinsats eller delta med mer än en insats.

§ 6 MEDLEMSAVGIFT OCH SERVICEAVGIFT

Varje medlem ska årligen betala den medlemsavgift respektive den serviceavgift som beslutas av föreningsstämman. Avgifterna betalas på det sätt och inom den tid som styrelsen beslutar.

Medlemsavgift får uppgå till högst ett halvt (0,5) prisbasbelopp.

Serviceavgifter utgår enligt principer som bestäms av föreningsstämman. Föreningsstämman får fastställa differentierad serviceavgift, baserad på verksamhetens omsättning och senaste bokslut.

§ 7 UPPHÖRANDE AV MEDLEMSKAP

Medlemskap i föreningen kan upphöra på tre sätt. Genom frivilligt utträde som anmälts skriftligen till styrelsen minst tre (3) månader före räkenskapsårets utgång, genom underlåtenhet att betala medlemsinsats eller beslutade avgifter eller genom styrelsens eller föreningsstämmans beslut om uteslutning.

Medlemskapet upphör vid räkenskapsårets utgång. Medlem som lämnar föreningen är skyldig att till föreningen erlagga beslutade avgifter för hela räkenskapsåret. Medlem som utträder frivilligt eller har uteslutits förlorar rätten att delta i föreningens överläggningar och beslut.

Frivilligt utträde får ske tidigast två (2) år efter inträdet om inte annat framgår av lag.

En medlem som bryter mot stadgarna eller uppenbarligen skadar föreningen eller motarbetar föreningens intressen eller ändamål kan efter beslut av styrelsen uteslutas ur föreningen. En utesluten medlem kan hänskjuta frågan om uteslutning till föreningsstämman genom att anmäla detta till styrelsen inom en månad från det att meddelande om uteslutning skickats till medlemmen.

§ 8 VALNÄMND

Föreningen ska ha en valnämnd bestående av högst fem (5) personer. Valnämnden utses av årsstämman för ett år i taget. Minst en av valnämndens medlemmar ska nyväljas på vårens ordinarie föreningsstämma. Valnämndens ledamöter ska sitta max fem (5) år.

Sedan valnämnden berett medlemmarna tillfälle att inkomma med önskemål rörande styrelse representation ska nämnden minst en månad före vårens ordinarie föreningsstämma till kansliet överlämna förslag till styrelsens sammansättning. Valnämndens förslag ska tillställas medlemmarna.

Det åligger valnämnden att i sitt arbete ta hänsyn till att olika typer av förslag blir representerade, så att styrelsen i möjligaste mån får en sådan sammansättning att skilda och i föreningen företrädda intressen på lämpligt sätt blir tillgodosedda.

Valnämnden ska i sitt nomineringsarbete eftersträva att styrelsen har en jämn fördelning mellan kvinnor och män.

§ 9 STYRELSE

Föreningens styrelse ska bestå av högst åtta (8) ledamöter och är beslutsför när minst fem (5) ledamöter är närvarande.

Styrelseledamöter väljs av ordinarie föreningsstämma för tiden fram till slutet av nästa ordinarie föreningsstämma.

Vid omröstning har varje ledamot en röst. Om någon ledamot begär det ska omröstning ske med slutna sedlar. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst.

Avgår under mandattiden styrelseledamot företas fyllnadsval för dennes återstående mandattid på nästa föreningsstämma oavsett om det är ordinarie föreningsstämma eller extra föreningsstämma.

§ 10 LEDNING

Föreningen ska ledas av en verkställande direktör som ansvarar inför styrelsen och föreningen. Styrelsen fastställer de ramar inom vilka den verkställande direktören ska verka.

§ 11 REVISORER

Föreningen ska utse två (2) revisorer och två (2) revisorssuppleanter som granskar föreningens räkenskaper, årsredovisning och styrelsens och den verkställande direktörens förvaltning i övrigt. Minst en ordinarie revisor och en suppleant ska vara auktoriserad. Revisorer och suppleanter utses av vårens ordinarie föreningsstämma för ett år i taget.

§ 12 RÄKENSKAPSÅR

Föreningens räkenskapsår är kalenderår fr.o.m. 1 januari t.o.m. 31 december.

§ 13 ÅRSREDOVISNING

Styrelsen ska lämna sin årsredovisning till revisorerna senast sex (6) veckor innan den ordinarie föreningsstämma där styrelsens redovisning för det förflutna kalenderåret ska behandlas.

§ 14 FÖRENINGENS MÖTEN

Föreningen ska under varje år hålla två föreningsstämmor, den ena i april eller maj (ordinarie) och den andra i november eller december (extra). Utöver dessa möten ska hållas extra möten när styrelsen anser att det behövs eller om det begärs av minst 1/10 av föreningens medlemmar.

Föreningsstämman är föreningens högsta beslutande organ. Varje medlem har en röst. För att giltigt beslut ska kunna fattas på ordinarie föreningsstämma eller under extra möte krävs att minst 1/10 av föreningens medlemmar är närvarande.

Vårens ordinarie föreningsstämma

På vårens ordinarie föreningsstämma ska följande ärenden förekomma:

- val av ordförande för mötet
- val av två justerare
- upprättande av röstlängd
- styrelsens redovisning för det förflutna kalenderåret
- föredragning av revisionsberättelsen
- fastställande av resultat- och balansräkning samt beslut om disposition beträffande vinst eller förlust
- fråga om ansvarsfrihet för styrelsen och verkställande direktören
- val av styrelseledamöter, varav en ordförande
- val av valnämnd, varav en ordförande och fyra övriga ledamöter
- val av två revisorer och två suppleanter, varav minst en ordinarie och en suppleant ska vara auktoriserad revisor
- val av föreningens representant vid bolagsstämma i Tidnings AB Svensk Bokhandel
- styrelsens framställningar och förslag
- av föreningsmedlem väckt fråga, som anmälts till styrelsen minst en månad före stämman

Höstens extra föreningsstämma

På höstens extra föreningsstämma ska följande ärenden förekomma:

- val av ordförande för mötet
- val av två justerare
- upprättande av röstlängd
- fastställande av medlemsavgift för det kommande året
- fastställande av serviceavgift för det kommande året
- styrelsens framställningar och förslag
- av föreningsmedlem väckt fråga, som anmälts till styrelsen minst en månad före stämman

§ 15 KALLELSE TILL MÖTEN OCH ANDRA MEDDELANDEN

Kallelse till föreningsstämma ska ske skriftligen tidigast sex (6) veckor och senast två (2) veckor före utsatt möte. Kallelse till styrelsemöte ska ske senast en vecka före utsatt möte. I kallelsen ska i samtliga fall anges de ärenden som kommer att behandlas under mötet. Andra meddelanden om sådant som är av högsta vikt för styrelsen eller medlemmarna ska meddelas på samma sätt och utan dröjsmål.

§ 16 PROTOKOLL

Föreningens verkställande direktör ansvarar för att protokoll förs vid samtliga föreningsstämmor och styrelsemöten.

§ 17 BESLUT OM STADGEÄNDRING

Ändring av föreningens stadgar ska beslutas av två (2) på varandra följande föreningsstämmor av vilken den ena ska vara ordinarie föreningsstämma. Föreningsstämmorna ska hållas med minst tre (3) månaders mellanrum.

§ 18 VINSTFÖRDELNING

Fritt eget kapital enligt fastställd balansräkning ska, sedan föreskrivna avsättningar beaktats, enligt föreningsstämmans beslut överföras till ny räkning, fonderas eller delas ut till föreningens medlemmar i förhållande till inbetalda insatser eller storleken av medlemmarnas inbetalda avgifter till föreningen under föregående räkenskapsår.

§ 19 UPPLÖSNING AV FÖRENINGEN

Beslut att föreningen ska träda i likvidation ska fattas vid två (2) på varandra följande föreningsstämmor av vilken den ena ska vara ordinarie föreningsstämma. Föreningsstämmorna ska hållas med minst tre (3) månaders mellanrum. För att vara giltigt måste beslutet vid den senare stämman ha biträts av minst $\frac{2}{3}$ av de röstande.

Om föreningen träder i likvidation ska föreningens tillgångar fördelas på medlemmarna på sådant sätt att de medlemmar som föreningen har vid upplösningen först och i mån av tillgång återfår inbetalade insatser och därefter att eventuella återstående tillgångar fördelas mellan medlemmarna i förhållande till de avgifter som medlemmen betalat in till föreningen under de senaste tre åren.

Årsredovisning

Styrelsen och verkställande direktören för Svenska Förläggareföreningen ek. för. får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2024.

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK. Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i hela kronor (kr).

Uppgifter inom parentes avser föregående år.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Verksamheten

Allmänt om verksamheten

Föreningen har till uppgift att främja och tillvarata medlemmarnas ekonomiska och gemensamma intressen genom att synliggöra, försvara och förstärka förlagens position med tyngdpunkt på sådana frågor som rör de juridiska villkoren för förlagsverksamheten.

Föreningen företräder även medlemmarna genom att ingå avtal om kopiering av medlemmarnas upphovsrätligt skyddade verk.

Föreningen har sitt säte i Stockholm.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Inga väsentliga händelser under året.

Medlemsinformation

Vid verksamhetsårets slut har föreningen 64 medlemmar och under 2024 har det tillkommit 2 nya medlemmar.

Flerårsöversikt (kr)

	2024	2023	2022	2021
Nettoomsättning	9 349 007	9 305 204	9 499 223	9 337 554
Resultat efter finansiella poster	219 127	942 006	1 858 055	534 386
Soliditet (%)	33,7	64,1	57,9	49,2

Förändringar i eget kapital

	Medlemsinsatser	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
Belopp vid årets ingång	65 000	3 866 089	404 071	4 335 160
Inbetalda medlemsinsatser	2 000			2 000
Minskning pga utträde	-3 000			-3 000
Disposition av föregående års resultat:		404 071	-404 071	0
Årets resultat			384 537	384 537
Belopp vid årets utgång	64 000	4 270 160	384 537	4 718 697

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):

balanserad vinst	4 270 160
årets vinst	384 537
disponeras så att i	4 654 697
ny räkning överföres	4 654 697
	4 654 697

Föreningens resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med noter.

RESULTATRÄKNING

		2024/01/01 2024/12/31	2023/01/01 2023/12/31
	Not		
<i>Rörelseintäkter, lagerförändringar m. m.</i>			
Nettoomsättning		9 349 007	9 305 203
Övriga rörelseintäkter		99 338	94 458
Summa rörelseintäkter, lagerförändringar m.m.		9 448 345	9 399 661
<i>Rörelsekostnader</i>			
Övriga externa kostnader		-6 407 919	-5 825 733
Personalkostnader	2	-3 069 327	-2 867 565
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar		0	-19 513
Övriga rörelsekostnader		-10 436	0
Summa rörelsekostnader		-9 487 682	-8 712 810
Rörelseresultat		-39 337	686 852
<i>Finansiella poster</i>			
Resultat från övriga finansiella anläggningstillgångar	3	226 270	198 572
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	4	44 869	56 305
Räntekostnader och liknande resultatposter	5	-12 675	277
Summa finansiella poster		258 464	255 154
Resultat efter finansiella poster		219 127	942 006
<i>Bokslutsdispositioner</i>			
Förändring av periodiseringsfonder		551 000	-274 000
Summa bokslutsdispositioner		551 000	-274 000
Resultat före skatt		770 127	668 006
<i>Skatter:</i>			
Skatt på årets resultat	6	-385 590	-263 935
ÅRETS RESULTAT		384 537	404 071

48

BALANSRÄKNING

		2024/12/31	2023/12/31
	Not		
TILLGÅNGAR			
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier, verktyg och installationer	7	6 000	16 294
Summa materiella anläggningstillgångar		6 000	16 294
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i koncernföretag	8, 9	10 363	10 363
Ägarintressen i övriga företag	10	25 525	25 525
Andra långfristiga värdepappersinnehav	11, 12	4 697 280	4 447 324
Summa finansiella anläggningstillgångar		4 733 168	4 483 212
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		4 739 168	4 499 506
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		562 707	679 133
Övriga fordringar		643 328	901 381
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		301 353	352 277
Summa kortfristiga fordringar		1 507 388	1 932 791
<i>Kassa och bank</i>			
Kassa och bank	13	12 983 905	3 767 058
Summa kassa och bank		12 983 905	3 767 058
Summa omsättningstillgångar		14 491 293	5 699 849
SUMMA TILLGÅNGAR		19 230 461	10 199 355

49

BALANSRÄKNING

EGET KAPITAL OCH SKULDER

EGET KAPITAL			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Medlemsinsatser		64 000	65 000
Summa bundet eget kapital		64 000	65 000
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserat resultat		4 270 160	3 866 089
Årets resultat		384 537	404 071
Summa fritt eget kapital		4 654 697	4 270 160
<hr/>			
SUMMA EGET KAPITAL		4 718 697	4 335 160
<i>Obeskattade reserver</i>			
Periodiseringsfonder	14	2 222 000	2 773 000
Summa obeskattade reserver		2 222 000	2 773 000
<i>Långfristiga skulder</i>			
Skulder till koncernföretag		36 395	36 395
Summa långfristiga skulder		36 395	36 395
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		1 740 421	1 758 117
Skatteskulder		17 852	235 809
Övriga skulder		1 350 473	416 865
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	16	9 144 622	644 009
Summa kortfristiga skulder		12 253 369	3 054 800
<hr/>			
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		19 230 461	10 199 355

50

NOTER

Not 1 Redovisningsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag.

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens nyttjandeperiod.

Tillämpade avskrivningstider:

Inventarier, verktyg och installationer 5 år

Skillnaden mellan ovan nämnda avskrivningar och skattemässigt gjorda avskrivningar redovisas som ackumulerade överavskrivningar, vilka ingår i obeskattade reserver.

Not 2 Medelantalet anställda

	2024	2023
Medelantalet anställda	3	3

Not 3 Resultat från övriga finansiella anläggningstillgångar

	2024	2023
Utdelning	183 405	156 296
Resultat vid försäljning av värdepapper	42 865	42 276
	226 270	198 572

Not 4 Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter

	2024	2023
Ränteintäkter	44 869	55 305
	44 869	55 305

Not 5 Räntekostnader och liknande resultatposter

	2024	2023
Räntekostnader	-12 675	277
	-12 675	277

Not 6 Skatter

	2024	2023
Aktuell skatt på årets resultat	-297 933	-265 935
Skatt hänförlig till tidigare år	-87 657	0
	-385 590	-265 935

Skatt hänförligt till tidigare år avser skatt på återföring periodiseringsfond som återfördes i inkomstdeklarationen Tax 2024 och som återförts i redovisningen innevarande år.

51

NOTER

Not 7 Inventarier, verktyg och installationer

	2024/12/31	2023/12/31
Ingående anskaffningsvärden	273 528	273 528
Inköp	0	0
Försäljningar/utrangeringar	-242 493	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	31 035	273 528
Ingående avskrivningar	-257 234	-237 722
Försäljningar/utrangeringar	232 199	0
Årets avskrivningar	0	-19 512
Utgående ackumulerade avskrivningar	-25 035	-257 234
UTGÅENDE REDOVISAT VÄRDE	6 000	16 294

Not 8 Andelar i koncernföretag

Bokcentralen, förening UPA
Organisationsnummer: 702000-2130

2310 st 98%

	2024/12/31	2023/12/31
Ingående anskaffningsvärden	10 363	10 363
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	10 363	10 363
UTGÅENDE REDOVISAT VÄRDE	10 363	10 363

Not 9 Specifikation andelar i koncernföretag

Namn	Kapitalandel	Rösträttsandel	Antal andelar	Bokfört värde
Bokcentralen	98%	98%	2 310	10 363
				10 363
	Org.nr	Säte	Eget kapital	Resultat
Bokcentralen	702000-2130	Stockholm	36 395	0

Not 10 Ägarintressen i övriga företag

World Expression Forum AS
927995700, Lillehammer Norge
1 andel 1,3%

	2024/12/31	2023/12/31
Ingående anskaffningsvärden	25 525	25 525
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	25 525	25 525
UTGÅENDE REDOVISAT VÄRDE	25 525	25 525

NOTER

Not 11 Andra långfristiga värdepappersinnehav

	2024/12/31	2023/12/31
Ingående anskaffningsvärden	4 447 324	4 231 294
Inköp	485 064	403 252
Försäljningar	-235 108	-187 222
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	4 697 280	4 447 324
UTGÅENDE REDOVISAT VÄRDE	4 697 280	4 447 324

Not 12 Aktier och andelar

Namn	Bokfört värde	Marknadsvärde
Noterade aktier och andelar, anläggningstillgångar	4 697 280	5 746 748
	4 697 280	5 746 748

Not 13 Kassa och bank

	2024/12/31	2023/12/31
Inbetalda medel från privatkopieringsersättning (PKE)	8 592 085	254 224
Övriga likvida medel	4 391 820	3 512 834
	12 983 905	3 767 058

Not 14 Obeskattade reserver

	2024/12/31	2023/12/31
Periodiseringsfond 2017	0	338 000
Periodiseringsfond 2018	0	694 000
Periodiseringsfond 2019	161 000	161 000
Periodiseringsfond 2020	409 000	409 000
Periodiseringsfond 2021	290 000	290 000
Periodiseringsfond 2022	607 000	607 000
Periodiseringsfond 2023	274 000	274 000
Periodiseringsfond 2024	481 000	0
	2 222 000	2 773 000

Skatteeffekt av schablonränta på periodiseringsfond

13 142

NOTER

Not 15 Långfristiga skulder	2024/12/31	2023/12/31
Skulder till koncernföretag, Bokcentral, förening UPA	36 395	36 395
	36 395	36 395

Not 16 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2024/12/31	2023/12/31
Semesterlöner	279 552	254 177
Upplupna sociala avgifter	87 835	79 862
Avsättning för privatkopieringsersättning (PKE)	8 592 085	254 224
Övriga poster	185 148	55 746
	9 144 620	644 009

Not 17 Eventualförpliktelser	2024/12/31	2023/12/31
Garantiåtagande för Förlagsklubben	150 000	150 000
	150 000	150 000

STOCKHOLM, DEN DAG SOM FRAMGÅR AV MIN ELEKTRONISKA UNDERSKRIFT

Richard Herold <i>Styrelseordförande</i>	Tobias Nielsén <i>Styrelseledamot</i>
Johannes Holmqvist <i>Styrelseledamot</i>	Åsa Selling <i>Styrelseledamot</i>
Olle Lidbom <i>Styrelseledamot</i>	Melina Nordstrand <i>Styrelseledamot</i>
Jesper Monthán <i>Styrelseledamot</i>	Mikaela Zabrodsky <i>Verkställande direktör</i>

VÅR REVISIONSBERÄTTELSE HAR LÄMNATS DEN DAG SOM FRAMGÅR AV VÅR ELEKTRONISKA UNDERSKRIFT

Malin Nilsson <i>Auktoriserad revisor</i>	Mia Hafström <i>Förtroendevald revisor</i>
---	--

REVISIONSBERÄTTELSE

Till föreningsstämman i Svenska Förläggareföreningen ek. för.
Org.nr. 769637-0514

Rapport om årsredovisningen

UTTALANDEN

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Svenska Förläggareföreningen ek. för. för år 2024.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar. Vi tillstyrker därför att föreningsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

GRUND FÖR UTTALANDEN

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten ”Den auktoriserade revisorns ansvar” samt ”Den förtroendevalde revisorns ansvar”. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

STYRELSENS OCH VERKSTÄLLANDE

DIREKTÖRENS ANSVAR

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om

fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om beslut har fattats om att upphöra med verksamheten.

DEN AUKTORISERADE REVISORNS ANSVAR

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

→ identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

→ skaffar jag mig en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

DEN FÖRTROENDEVALDE REVISORNS ANSVAR

Jag har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

UTTALANDEN

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Svenska Förläggareföreningen ek. för. för år 2024 samt av förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att föreningsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

GRUND FÖR UTTALANDEN

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet ”Revisorns ansvar”. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

STYRELSENS OCH VERKSTÄLLANDE

DIREKTÖRENS ANSVAR

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som föreningens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av föreningens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för föreningens organisation och förvaltningen av föreningens angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma föreningens ekonomiska situation och att tillse att föreningens organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och föreningens ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att föreningens bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

REVISORNS ANSVAR

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen, eller
- på något annat sätt handlat i strid med lagen om ekonomiska föreningar, årsredovisningslagen eller stadgarna.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med lagen om ekonomiska föreningar.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen, eller att ett förslag till dispositioner av

föreningens vinst eller förlust inte är förenligt med lagen om ekonomiska föreningar.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med lagen om ekonomiska föreningar.

STOCKHOLM DEN DAG SOM FRAMGÅR AV VÅR ELEKTRONISKA UNDERSKRIFT

Malin Nilsson | *Auktoriserad revisor*

Mia Hafström | *Förtroendevald revisor*

